Jiří Vojzola
sportovní fotograf

Mgr. Lenka Vaculínová

Bakalářská práce
Institut tvůrčí fotografie
Slezská univerzita v Opavě
2025

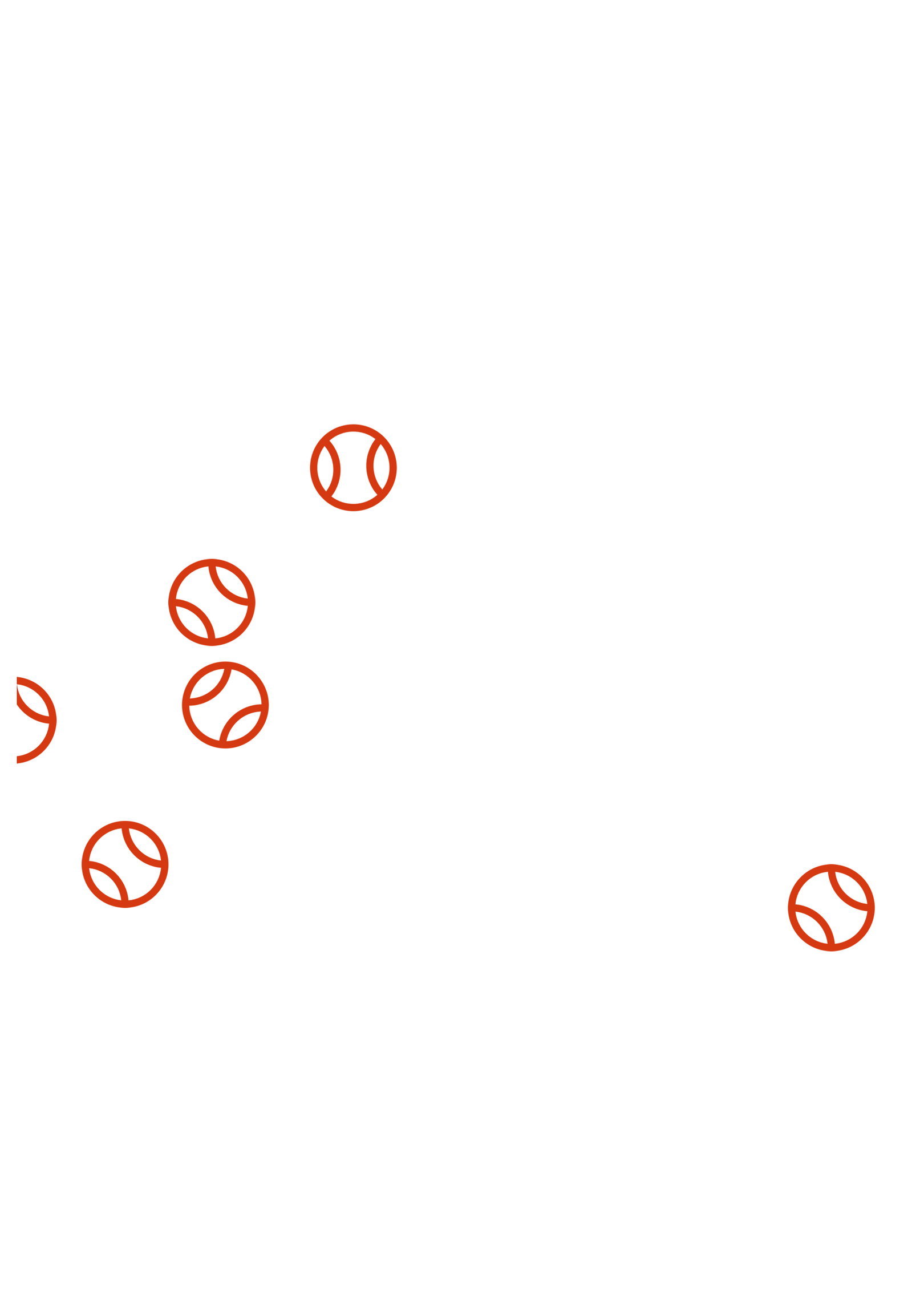

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko–přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotgrafie
Tvůrčí fotografie

Mgr. Lenka Vaculínová

Bakalářská práce

Jiří Vojzola

sportovní fotograf

Jiří Vojzola
Sports Photographer

Opava 2025

Vedoucí práce: MgA. Roman Vondrouš, PhD.
Oponent: MgA. Roman Franc

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2024/2025

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Studentka: Mgr. Lenka Vaculínová

UČO: 31374

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: Sportovní fotograf Jiří Vojzola

Téma práce anglicky: Sports photographer Jiří Vojzola

Zadání: Monografie sportovního fotografa Jiřího Vojzoly. O Jiřím Vojzolovi zatím vyjma několika článků v médiích a nekrologů nevyšel žádný ucelený text. Cílem práce proto je umožnit čtenářům nahlédnout do obsáhlého archivu zachycujícího nepřeberné množství sportovních událostí přelomu milénia a poznat tak osobnost fotografa, který sport nejen sledoval, ale vdechl mu i jedinečný vizuální rozměr.

Literatura:
BALAJKA, Petr. Encyklopedie českých a slovenských fotografů. Praha: Asco, 1993. ISBN 80-7046-018-0.
BIRGUS, Vladimír a MLČOCH, Jan. Česká fotografie 20. století. Praha: KANT, 2010. ISBN 978-80-7437-026-7.
HIMMLER, Mgr. Radim. Světový sport objektivem Jiřího Vojzoly: Galerie Muzea Komenského v Přerově 13. 11. 2009 – 24. 1. 2010. Přerovské listy. 2009, roč. 2009, č. 11.
MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ, Vladimír. Cesty československé fotografie: Vyprávění o historii čs. fotografie prostřednictvím životních a tvůrčích osudů vybraných osobností a mezních vývojových okamžiků. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-X.
POSPĚCH, Tomáš. Myslet fotografii: česká fotografie 1938–2000. Praha: Positif, 2014. ISBN 978-80-87407-05-9.

Vedoucí práce: MgA. Roman Vondrouš, Ph.D.

Datum zadání práce: 27. 5. 2025

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Abstrakt

Monografie **sportovního fotografa Jiřího Vojzoly**. O Jiřím Vojzolovi zatím vyjma několika článků v médiích a nekrologů nevyšel žádný ucelený text. Cílem práce proto je umožnit čtenářům nahlédnout do obsáhlého archivu zachycujícího nepřeberné množství sportovních událostí přelomu milénia a poznat tak osobnost fotografa, který sport nejen sledoval, ale vdechl mu i jedinečný vizuální rozměr.

Klíčová slova

Sportovní fotografie, Jiří Vojzola, Přerov, sportovní žurnalistika, reklamní fotografie.

Abstract

Monographs about sports **photographer Jiří Vojzola**. No comprehensive text about Jiří Vojzola has been published so far except for a few articles in the media and obituaries. The aim of this work is therefore to give readers a glimpse into the extensive archive capturing a plethora of sporting events at the turn of the millennium and to get to know the personality of a photographer who not only followed sport but also gave it a unique visual dimension.

Keywords

Sports photography, Jiří Vojzola, Přerov, sports journalism, advertising photography.

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a použila pouze citované zdroje. Souhlasím se zveřejněním práce formou zařazení do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě a knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetové stránky Institutu tvůrčí fotografie.

Mgr. Lenka Vaculínová
V Přerově, 30. 6. 2025

Poděkování

Velice děkují paní **Kamile Vojzolové** za obětavou pomoc a milou společnost při přípravě bakalářské práce.

Děkuji také **Romanu Vondroušovi** za jeho postřehy v oblasti sportovní fotografie i pečlivé vedení celé práce.

Obsah

Úvod 8
1. Vojzola syn 13
2. Vojzola učitel 15
3. Vojzola fotograf 18
- Vojzolovi a Leica I 20
- Přerov a Flexaret 20
- Rozhovor: Kamila Vojzolová 22
- Vojzola a tenis 26
- Vojzola a Prostějov 32
- Jágr team 34
- Montréal Canadiens 35
- Vojzola v Nike 38
- Ostatní sporty 40
- Vojzola v médiích 40

4. Vojzola Přerovák 43
- Jiřánek a jazz 43

5. Vojzola světoběžník 46
6. Vojzola a výstavy 48
- Sport foto 2008 48
- Světový sport objektivem J. Vojzoly 48
- Vojzola na Expo 2015 49
- Jiří Vojzola 70 49
- Rozhovor: Radim Himmler 52
- Sportovní fotografie Jiřího Vojzoly 54
- Rozhovor: Petr Soukup 56
- Seznam výstav 58
- Ocenění 58

7. Vojzola v kontextu 60
- Sportovní fotografie v Československu 60
- Estetika čs. sportovní fotografie 61
- Nová témata a výzvy po roce 1989 64

8. Vojzola odchází 67
Závěr 69

Úvod

Od sedmdesátých let neexistoval sport, který by Jiří Vojzola hledáčkem svého fotoaparátu minul. A nedá se mluvit o ničem jiném než o posedlosti. O posedlosti pohybem, momentem, světlem, emocí. O posedlosti sportovní fotografií, kterou hltal odmalička – stejně jako stránky sportovních novin, které si ještě jako školák tajně četl pod lavicí.

Narodil se v roce 1950 v Přerově a už jako dítě byl fascinován světem sportu a jeho obrazovým záznamem. V době, kdy většina kluků snila o tom stát se fotbalistou nebo hokejistou, on chtěl být tím, kdo sport zachycuje. Kdo je v zákulisí, ale přitom všude u toho. Chtěl se stát sportovním novinářem, ale cesta k této profesi tehdy nebyla pro každého. Místo žurnalistiky tak vystudoval historii a ruštinu, ale jeho životním jazykem se stejně stala fotografie.

Svůj první výrazný úlovek pořídil v roce 1976 na mistrovství Evropy juniorů v tenise konaném právě v Přerově. Už tehdy bylo jasné, že má nejen ostré oko, ale i výjimečný cit pro načasování, kompozici a příběh, který se odehrává v jediné tisícině vteřiny. O dekádu později už fotil pro zahraniční média a tenisové časopisy, včetně německého Tennis Magazine.

Zlom přišel v roce 1999, kdy opustil jisté zaměstnání učitele a vydal se na dráhu fotografa na volné noze. Od té chvíle žil v rytmu sportovních sezón. Cestoval po celém světě, fotil grandslamy pro značku Nike, dostal se do NHL, stal se dvorním fotografem Tipsportu, Jágr Teamu i prestižního Československého jazzového festivalu. Jeho fotografie vystavoval Český olympijský výbor, objevily se na světové výstavě Expo v Miláně. A zároveň nikdy neztratily kontakt s domovem – s Přerovem, s lidmi, s atmosférou malých i velkých událostí.

Jiří Vojzola nebyl jen muž s fotoaparátem. Byl vypravěčem, který místo slov používal světlo, stín a emoci. Zachycoval triumfy i zklamání, napětí, soustředění i ticho před bouří. Ke svým fotografiím občas připojoval popisky, které najdete u vybraných snímků.

O Jiřím Vojzolovi zatím vyjma několika článků v médiích a nekrologů nevyšla jediná ucelená publikace. Cílem práce proto je umožnit čtenářům nahlédnout do obsáhlého archivu zachycujícího nepřeberné množství sportovních událostí přelomu milénia a poznat tak osobnost fotografa, který sport nejen sledoval, ale vdechl mu i jedinečný vizuální rozměr.

„Úžasné profesionální oko a zapálené srdce s moudrou hlavou. Výsledek stojí a mluví za všechno.“

Otakar Černý, šéfredaktor sportovní redakce České televize

Je to out! Roland Garros, 2005.

Jiří Vojzola s olympijským tenistou Miloslavem Mečířem, 90. léta

Jiří Vojzola

1950 21. ledna 1950 narozen v Přerově

1968 maturita na Gymnáziu Jakuba Škody v Přerově

1974 svatba s Kamilou Hlaváčovou

1974 průvodce CKM Praha a Olomouc

1976 **první větší sportovní akce** mistrovství Evropy juniorů v tenise v Přerově

1985 absolvuje FF UP 1985, obor Dějepis, Ruština. DP na téma Historie přerovského pivovaru po znárodnění (se zvláštním zřetelem k sociálním poměrům)

1974 na ZŠ v Drahotuších působí jako učitel pozemků

1975 narodila se dcera Zuzana

1978 narodil se syn Jiří

70. léta začíná spolupracovat s časopisy Československý sport a Stadión

80. léta středoškolský profesor na Obchodní akademii v Přerově

1987 **první zahraniční fotografování:** tenisový turnaj ATP v rakouském Kitzbühelu, díky fotografiím odtud začíná spolupracovat s německým časopisem **Tennis Magazine**

1989 jako amatérský fotograf je vyslán do Prahy a fotografuje události 17. listopadu

1990 zahajuje externí spolupráci s českým **časopisem Tenis**

1993 začíná spolupracovat se sportovní agenturou TK Plus

1997 začíná fotografovat utkání ve světě: v Melbourne, Paříži, Londýně a New Yorku

1999 odchází z Obchodní akademie a **stává se fotografem na volné noze**

2000 fotografuje tenisové grandslamové turnaje pro americkou sportovní firmu **Nike**, stává se fotografem **Tipsportu a Jágr Teamu**

2003 je oficiálním fotografem Československého jazzového festivalu v Přerově

2008 fotografie Jiřího Vojzoly součástí putovní výstavy pořádané Českým olympijským výborem Sport foto v Praze na Staroměstské radnici a na dalších místech Česka

2011 pamětní medaile Jana Amose Komenského města Přerova

2012 začíná fotografovat NHL

2015 fotografie Dominiky Cibulkové vystavena na **Expo 2015 v Miláně**

2018 umírá 1. října 2018 v Olomouci na srdeční příhodu

„Máte pro začínající fotografy nějakou dobrou radu?“

„Já bych spíš citoval Viléma Heckla, který kdysi prohlásil, že nejhorších je prvních sto tisíc záběrů a pak už to jde.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Marií Retkovou pro Český rozhlas Dvojka

1. Vojzola syn

Jiří Vojzola o sobě rád tvrdil, že se narodil s fotoaparátem v kolébce. Jeho maminka Jarmila si prý do porodnice vzala kartáček na zuby a svůj fotoaparát Leica I.

„Hned, když jsem se narodil, mne jednak zvěčnila a hned mi jej dala do "kolébky". Tím přispěla k tomu, že na mne přirozenou cestou přešla ta neviditelná, ale kouzelná energie. A s ní i šance, která se v životě neopouští."

Jiří Vojzola[1]

Jiří Vojzola se narodil do rodiny Vladislava Vojzoly (nar. 4. 3. 1906). Aktivní sokol, praktický lékař a manžel Jarmily Mrkvičkové, dcery zakladatele přerovských Lučebních závodů (dnes chemické závody Precheza Přerov). V roce 1938 si Vojzolovi nechali vystavět nájemní dům v ulici Čapka Drahlovského, ve kterém si Vladimír zřídil ordinaci. Během války dům zabavili Němci a po roce 1945 a po událostech Přerovského povstání byl Vladislav Vojzola spolu s dalšími členy sokolské obce zatčen, perzekvován a jen o vlásek unikl smrti.

Elegantní prvorepublikový dům v centru města Vojzolovým zabavili za války Němci a po roce 1948 přešel pod správu místního národního výboru. Vojzolovi tu sice směli nadále bydlet, nájemníky ale vybírali úředníci MNV. Do jednoho z bytů sestěhovali z ředitelské vily v Lučebních závodech i rodiče Jarmily Mrkvičkové. O koupelnu a kuchyň se tu dělili s jinou rodinou.

Na tuhle dobu se u Vojzolů moc často nevzpomíná. Přesto si paní Kamila Vojzolová, snacha původních majitelů, vybavuje, jak potupná to byla doba.

„Babička od nájemníků ve svém vlastním domě vybrala nájem, odnesla ho na radnici, vyfasovala kyblík a lopatku a dostatek deratizačních prostředků na celý rok. Dům chátral, o opravy se nikdo nestaral. Vrátili ho až mně s manželem a 15 let jsme byli osvobození od daní, než jsme dali zchátralý dům zase dohromady. Nad námi bydlel Rus, ten si odvezl i kuchyň, když ho vystěhovávali. Jedni nájemníci se v 90. letech stěhovali do svého domu a byt chtěli pronajímat. Vůbec jim nedocházelo, že dům je náš a že by nám naopak měli nájem platit." Kamila Vojzolová[2]

Jako lékař Vladislav Vojzola po válce ordinoval v přerovském podniku Meopta a v nedaleké přerovské nemocnici, ve které byl od roku 1960 do roku 1967 i náměstkem pro léčebně-preventivní činnost. Maminka byla celý život v domácnosti.

Do této rodiny se v roce 1936 narodil první syn Vladislav a 21. ledna 1950 také, jako druhorozený, Jiří Vojzola. V rodném domě Jiří bydlel po celý život.

Kdyby se malého Jiřího Vojzoly někdo zeptal, čím jednou bude, pravděpodobně by uslyšel odpověď: sportovním žurnalistou. Už od dětství hltal noviny a časopisy. Na pošťačku čekal ráno u schránky, noviny si pak nosil do školy, četl si je pod lavicí. Vzhledem k tomu, že Jiřího dědeček byl za první republiky ředitelem chemičky a otec sokolem a lékařem, na studia žurnalistiky mohl Jiří rovnou zapomenout.

---

1 KLÍMA, Miloš. Historik na spoušti. Tip Konto. 2009
2 VOJZOLOVÁ, Kamila. Osobní rozhovor, podzim 2024.

Jiří Vojzola s otcem Vladislavem

Jiří Vojzola jako učitel

2. Vojzola učitel

Jiří původně studoval v Praze cestovní ruch, ale Gustáv Husák celý obor zrušil jako nepotřebný. Jiří se proto snažil najít humanitně zaměřený obor bez matematiky, která mu nikdy nešla. V té době mu také zemřel otec, pro další studia proto zvolil Olomouc, aby mohl být blízko domova.

V roce 1985 proto absolvoval na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci v oboru Dějepis a Ruština diplomovou prací na téma Historie přerovského pivovaru po znárodnění. Své první učitelské místo pak získal v Dřevohosticích, odkud krátce nato přesídlil do Drahotuší v podhůří Oderských vrchů, které jsou dnes místní částí Hranic. Stal se učitelem pozemků, i když se zdá, že místní děti toho o zahradničení věděly víc, než on.

„To byl velký šok, věděl jsem jen, že se ryje dozadu a kope dopředu."

Jiří Vojzola[3]

Zajímavostí je, že v Drahotuších jeho třídou prošel i místní rodák, zpěvák Dalibor Janda. Své zaměření na dějepis a ruštinu zde mohl uplatnit jen těžce, brzy proto přešel na sportovní školu v Přerově, kde se mohl realizovat mnohem šířeji.

V 80. letech se pak Jiří Vojzola přesunul na Obchodní akademii v Přerově, kde 15 let učil dějepis, ruštinu a filozofii. Z prostředí hokejové školy do akademie s převahou dívčích studentek. Prožil tady období před rokem 1989, revoluci i devadesátá léta. Výhodou nového působiště rozhodně bylo i to, že bydlel jen pár metrů od dveří školy, ve čtvrti, kde vyrostl.

Tehdejší ředitelka, paní Marečková, okamžitě využila jeho fotografickou vášeň. 3 roky tak na přerovské Obchodní akademii vedl fotografický kroužek, ve kterém podle jeho vlastních vzpomínek zájem studentek výrazně převyšoval volný počet míst. Fotografoval také maturity, exkurze, kolegy při výuce, bramborové a chmelové brigády i rok 1989.

Zatímco v Praze probíhala revoluce živelně a dramaticky, v regionech šlo spíš o tajné schůzky mimo zraky umdlévajícího režimu, o přípravy na personální změny ve vedení škol, podniků a úřadů nebo stávkami v zaměstnání a ulicích. Listopad a prosinec roku 1989 tak byl pro Jiřího Vojzolu hektický jak z pohledu učitele, tak z pohledu fotografa. Ve škole proběhla páteční stávka většiny pedagogů a studentů, prozatimní vedení školy Vojzolu vyslalo do Prahy jako fotoreportéra, který měl po 5 dní podávat objektivní zprávy z centra revoluce a pořídit fotodokumentaci. A jeho kolegové za něj po celou dobu statečně suplovali.

Porevoluční období znamenalo nejen změny ve škole, ale také v náplni jednotlivých předmětů, se kterými se musel každý učitel poprat. Vojzolovi navíc přibývalo práce fotografické.

3 VOJNAROVÁ, Dita. Větrník / Host ve studiu – Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf, nositel ceny J. A. Komenského.

Motokros v Přerově, 80. léta

„Nyní, když se zpětně dívám na toto období, divím se, jak jsem to mohl všechno zvládnout časově i fyzicky při zachování kvality obou činností.“

Jiří Vojzola rozhovoru s Milošem Klímou pro Tipkonto[4]

Na začátku devadesátých let tak přišlo období, kdy se Jiřího učitelská kariéra začala lámat v tu fotografickou. A nový ředitel Obchodní akademie Ing. Karel Skřeček pro ni měl pochopení. Vycházel mu vstříc jak v úpravách rozvrhu, které Vojzolovi umožňovaly vracet se z utkání a zahraničních cest v neděli pozdě v noci a ráno nespěchat na osmou do školy.

„V noci jsem třeba přiletěl z Paříže a dopoledne seděl u maturit. Jindy jsem byl s ostatními novináři pozván na nedělní oběd na švédském královském dvoře a druhý den jsem obědval šunkofleky ve školní jídelně.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Milošem Klímou pro Tipkonto[5]

A zachoval se velkoryse dokonce i ve chvíli, když už tušil, že svého pedagoga ztrácí. Vojzola totiž v roce 1998 požádal o roční neplacené volno, aby zjistil, jestli se jako fotograf na volné noze uživí lépe než učitel. Skřeček mu držel místo po celý rok, po který Vojzola cestoval s fotoaparátem po světových turnajích.

Ukázalo se, že komerčním fotografováním sportovních událostí sebe i svou rodinu uživí lépe než z učitelského platu. V roce 1999 proto školní kabinet úplně opustil a vrhnul se naplno do nového života.

„Při každé návštěvě školy se přistihnu, jako bych sem patřil. Ale jen následující pozdravy studentů na chodbě: ‚Dobrý den, pane fotografe,‘ mne vrací do současné reality, kdy již nejsem součástí ‚mé‘ Obchodní akademie.“

Jiří Vojzola[6]

4 KLÍMA, Miloš. Historik na spoušti. Tip Konto. 2009
5 KLÍMA, Miloš. Historik na spoušti. Tip Konto. 2009
6 VOJZOLA, Jiří. Zápisky v osobním archivu.

3. Vojzola fotograf

Jiří fotil. Tenhle prostý fakt k Vojzolovi neodmyslitelně patřil po celý život. Od dětství, které strávil pod vlivem maminčiny Leicy i fotoaparátů Mikroma nebo Flexaret z přerovské provenience až po poslední okamžiky. Jiřího Vojzolu lidé možná znali jako pedagoga, cestovatele, průvodce, sportovce, tátu. Vždycky u toho ale tak nějak byl Vojzola fotograf.

Téměř třicetiletou fotografickou kariérou Jiřího Vojzoly se prolíná jeho nadšení, zápal pro sport, pečlivost a radost z fotografování. Od prvních tenisových zápasů focených na klasický filmový materiál až po technicky dokonalé fotografie špičkové digitální techniky, jde především o sportovní dokument, kterým Vojzola zachycuje konkrétní události. Čistě popisné fotografie z prvních digitálních let později nahrazují hravé záběry s promyšlenou pointou, kterou si mohl dovolit jako zkušený fotograf, který si dokonale uvědomuje sílu prostředí ve kterém fotografuje, a který umí precizně vypointovat záběry.

Jeho archiv obsahuje desetitisíce fotografií analogových, tištěných i digitálních. S postupem času ubývá těch reportážních a přibývá těch, na kterých si Vojzola se sportem hraje. Takové také vybírá pro svou první a jedinou retrospektivní výstavu, kterou mu k šedesátinám uspořádalo Muzeum Komenského v Přerově. Jeho pečlivý, až pedantský výběr fotografií i precizní adjustace umožnily využít autorský výběr pro další výstavy v průběhu let.

Podle Petra Soukupa, zástupce ředitele Muzea fotografie v Jindřichově Hradci, které Vojzolovi v roce 2021 uspořádalo samostatnou výstavu, jsou jeho fotografie v rámci sportovní tvorby nesmírně hodnotné a jejich umělecká i technická kvalita jsou na velmi vysoké úrovni.

„Drtivá většina, ne-li všechny jeho fotografie se vyznačují jeho uměleckým rukopisem, kdy fotografie je spíš hravá než dokumentační. Ať se podívám na kteroukoliv, kterou jsme vystavovali, každá nese nějaký tvůrčí rukopis Jiřího Vojzoly, dramaticky předčí dokumentační formu, kterou mají sportovní fotky běžně plnit.“

Petr Soukup, Dis., zástupce ředitele Muzea fotografie v Jindřichově Hradci[7]

Nedílnou součástí Vojzolovy tvorby byla i fotografie reportážní, a to především z Československého jazzového festivalu, který se od roku 1965 koná v Přerově. O moc víc toho v kultuře díky své pracovní vytíženosti nestihl. I v těchto fotografiích se Vojzola projevuje jako precizní fotograf, který dění sleduje s nadhledem a dokonalou sportovní techniku využívá mistrně i v jiných situacích.

Jeho cestovatelské fotografie takové brilance nedosahují. Zatímco u sportu a kultury byl Vojzola mistrem okamžiku, záběry z cestování po exotických destinacích, jako je Borneo nebo Malajsie, jsou sice zachycením neuvěřitelné přírodní nádhery, ale můžeme z nich cítit, že tu Vojzola odpočíval mezi fotografováním.

7 SOUKUP, Petr, Dis. Osobní rozhovor, únor 2025.

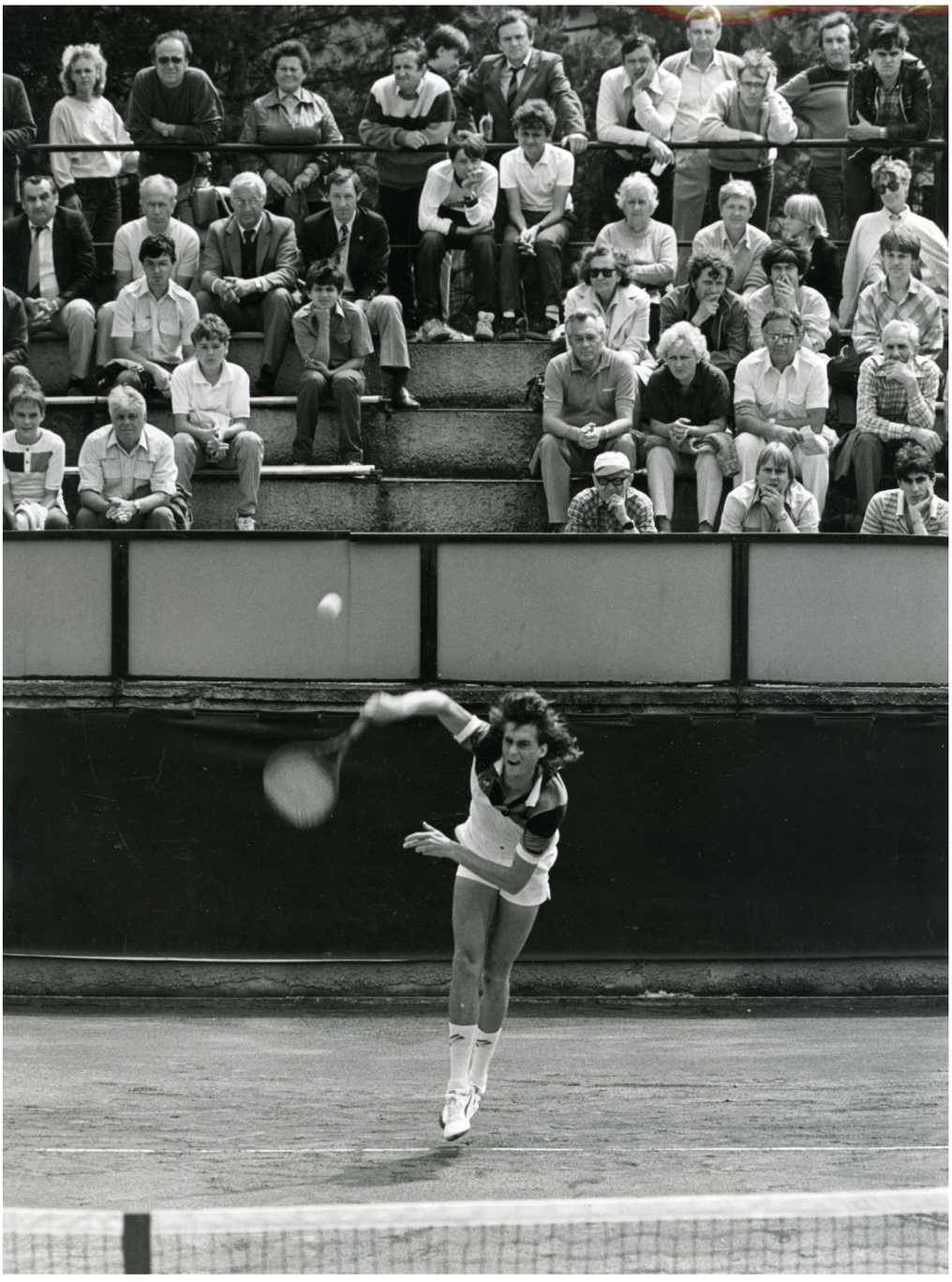

Libor Pimek na turnaji v Přerově, 80. léta

Vojzolovi a Leica I

První fotoaparát, se kterým se Jiří setkal, byla podle jeho slov maminčina Leica I, kterou v mládí dostala od svého otce, a kterou si sebou vzala i do porodnice. Zatímco v roce 1926, kdy ji Mrkvičkovi pořizovali, mohla stát kolem 420 říšských marek (dnešních zhruba 50–70 tisíc korun), tržní hodnota tohoto přístroje se dnes pohybuje okolo 2,7 milionu korun.

Už tehdy byla Leica luxusním zbožím, které neztrácí svou hodnotu a zůstává jím dodnes. Vzácný fotoaparát však byl běžnou rodinnou technikou.

„Jiřího maminka kdysi ve Francii ztratila krytku objektivum a když jsme byli v Německu, stavili jsme ve Wetzlaru poptat se, jestli v sídle závodu nebudou mít náhradní. Když slyšeli, o jaký typ Leicy jde, okamžitě ji chtěli koupit. Ale neprodali jsme. Někde tady je."

Kamila Vojzolová[8]

Maminčina Leica byla také prvním fotoaparátem, který se Jiřímu dostal do rukou. Maminka fotila šibřinky, masky, které si děvčata vyráběla, věci z osobního života. Často se u nich doma dělaly hudební večery se známými přerovskými hudebníky, hrálo se na housle, na harmoniku. Jiřího velkou inspirací byly mimo jiné maminčiny snímky ze Světové výstavy v Paříži v roce 1937. Jarmila Vojzolová však byla ženou v domácnosti a svou tvorbu nikdy na veřejnosti neprezentovala.

Sestra Jiřího maminky, Marie Hlobilová-Mrkvičková, byla akademickou malířkou, její dcera Dana pak autorkou Zpívající fontány pro Expo 56 v Bruselu. Jiří Vojzola proto v řadách rozhovorů přisuzuje své fotografické vnímání světa a cit pro kompozici genům.

Přerov a Flexaret

Jiřího otec domů občas přinesl Flexaret nebo Mikromu. Jejich výrobou se zabýval národní podnik Meopta (Mechanická a optická výroba), který vyrostl z předválečné Optikotechny, a kde Vladislav Vojzola ordinoval.

Původní zaměření na zvětšovací přístroje, armádní a laboratorní techniku během poválečných let doplnila optika civilní, a tedy široce využitelná na trhu. Podnik představil nové objektivy Meogon a Benar, fotoaparáty Flexaret a Mikroma, filmové kamery Admira a projektory Meoclub a Meopton, které pomohly při rozšiřování kinosálů po celém Československu.

Zatímco maličká Mikroma, fotoaparát do dlaně oceněný na Expo 58 pro svůj design, ale jinak šířeji nevyužitý, dnes upadla v zapomnění, Flexaret se stal jediným fotoaparátem sériově vyráběným v Československu. Dvouoká středoformátová zrcadlovka vycházela, resp. možná spíš kopírovala svého předválečného předchůdce Flexette, vyráběného továrnou bratří Bradáčů a byla levnou alternativou tehdy nesehnatelného a nesrovnatelně propracovanějšího německého fotoaparátu Rolleiflex.

8 VOJZOLOVÁ, Kamila. Osobní rozhovor, podzim 2024.

Na trhu se během let 1939 až 1970 objevilo celkem osm typů fotoaparátu Flexaret (I–VII + model Standard), a přestože byl určen především amatérským fotografům, díky své cenové dostupnosti, jednoduchému ovládání a relativně syrovému obrazu s ním fotografovali i Taras Kuščynskij, Erich Einhorn, Josef Sudek, Karel Koutský nebo později zlínští cestovatelé Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund, fotografové Jan Saudek, Vojtěch Sláma i současná generace fotografů, mezi kterými je například Roman Franc. [9]

Přestože Přerov nikdy nebyl fotografickým městem, fotografické výstavy se tady dějí ojediněle a fotografická galerie zatím absentuje zcela, jistě je městem, které je technicky nejlépe vybaveno. Meopta zaměstnávala 10 % obyvatel města a většina Přerovanů doma schovává Flexaret po tátovi, dědovi nebo babičce. I Jiří Vojzola se s nimi v začátcích své tvorby setkal. Dvouoká zrcadlovka Flexaret patřila k rodinné výbavě.

Helena Suková, Miloslav Mečíř a Jana Novotná po OH v Soulu 1988

9 MEOPTA, S. R. O. Historie v kostce. Online.

Rozhovor: Kamila Vojzolová

Díky, že jsme tohle všechno mohli prožít

Kamila Vojzolová (roz. Hlaváčová) je manželkou Jiřího Vojzoly. Po jeho boku stála více než 40 let, vychovali spolu dceru Zuzanu a syna Jiřího. S paní Vojzolovou se potkáváme v jejím bytě v domě, který nechali postavit Jiřího rodiče. V prvorepublikovém bytě, ve kterém Kamila Vojzolová žila nejen s manželem a dětmi, ale i tchyní, „babičkou" Jarmilou Vojzolovou.

Čím Jiří fotil, když začínal?
Fotil Flexaretou, jeho maminka měla Leicu I. Byla ženou v domácnosti, často fotila šibřinky, masky, které si děvčata dělávala, věci a události osobního života. Dělaly se tu hudební večery, na kterých hrával i Luboš Pleva, přerovský hudebník, který na harmoniku hrál i pro Morriconeho. Babička nám o tom hodně povídala, měla krásně vedená alba. Někde tu jsou, ale zatím jsem neměla sílu se k nim propracovat.

Tento byt patřil Jiřího rodičům?
Vojzolovi původně chtěli postavit rodinnou vilu, ale nakonec se rozhodli pro nájemní dům. Jiřího otec byl lékařem, jeho maminka byla v domácnosti, pro Jiřího měli chůvu, kuchařku. Něco naprosto nevídaného. Dům, ve kterém dnes bydlíme, postavili Vojzolovi v roce 1938 a za pár roků jim ho Němci zabavili. Po válce tu sice nechali babičku bydlet, ale nemohla si vybírat nájemníky, přidělovalo je město. Její rodiče bydleli v chemičce, kde byla ředitelská vila. Vystěhovali je na ulici, ale babička nakonec vyběhala, aby se mohli nastěhovat do spodního bytu, kde už jeden manželský pár bydlel. Snášeli se ale dobře. V tomto bytě původně s babičkou bydlel Jiřího bratr se švagrovou Lucií. S Jiřím od sebe byli o 14 let. Vladěna se nakonec odstěhoval do Bratislavy a s babičkou jsme tu pak bydleli my. Zemřela tady, ve svém bytě.

Kdo se o dům staral?
Babička od nájemníků ve svém vlastním domě vybrala nájem, odnesla ho na radnici, vyfasovala kyblík a lopatku a dostatek deratizačních prostředků na celý rok. Dům chátral, o opravy se nikdo nestaral.

Vrátili vám ho?
Vrátili a 15 let jsme byli osvobození od daní než jsme dali zchátralý dům zase dohromady. Nad námi bydlel Rus, ten si odvezl i kuchyň, když ho vystěhovávali. Jedni nájemníci se v 90. letech stěhovali do svého domu a byt chtěli pronajímat. Vůbec jim nedocházelo, že dům je náš a že by nám naopak měli nájem platit.

Na stěnách je spousta obrazů, od koho jsou?
Jiřího maminka měla sestru Marii, která se vdala za hudebního skladatele Emila Hlobila. Byla akademickou malířkou, stejně jako později její dcera Dana. Ta je mimochodem autorkou zpívající fontány pro Expo 58 v Bruselu. Po výstavě tahle fontána různě putovala, chvíli byla na Slovensku v Nitře a nakonec skončila celá rozbitá u Dany na zahradě. Věnovala ji pak Technickému muzeu.

Malovala ale i babička. Na zahradě jsme měli celý sad hrušní a když kvetly, rozhodla se vymalovat Jiřího mezi kvetoucími stromy. Stihla namalovat kvetoucí sad a na obraze je

Andrea Holíková na turnaji v Přerově, 80. léta

připravené místo, na kterém měl sedět Jiří. 8. května ale zemřela a Jiřího už do obrazu přimalovat nestihla.

Do které školy Jiří chodil?
Hned tady za rohem na Boženu Němcovou. Jeho bratr Vladěna zase na Palackého. Byli hodně od sebe.

Jak jste se s Jiřím seznámili?
Oba jsme studenti Pedagogické fakulty v Olomouci. Jiří původně studoval v Praze cestovní ruch, ale Husák celý obor zrušil s tím, že se u nás cestovat nebude. Rozpustil všechny ročníky a každý se musel někam upíchnout. Jiří hledal obor, kde by nebyla matika, na tu on nebyl. Do toho mu zemřel otec, takže zvolil Olomouc, aby mohl být blízko domova. Nakonec studoval dějepis a ruštinu. Jiří byl už tehdy nemocný se srdcem. Nezapomenu, jak se mi donesla zpráva, že Vojzola umřel. Neumřel, ale měl už jako student srdeční zástavu. Musel pak do lázní, infarkty se tehdy léčily klidem. Jiří ale musel mít každý den své noviny, takže utíkal tajně oknem každý den do trafiky. Hodně toho zameškal, takže za mnou měl dva roky zpoždění.

Fotil už s mamінčinou Leicou?
Foťáky tady vždycky byly. Jiřího maminka kdysi ve Francii na dovolené ztratila krytku objektivu. Když jsme později jeli do Německa, stavili jsme ve Wetzlaru poptat se, jestli v sídle závodu nebudou mít náhradní. Když v Leice slyšeli, o jaký typ jde, okamžitě ji chtěli koupit. Ale neprodali jsme. Někde tady je.

Otec měl ordinaci v Meoptě, odkud občas donesl nějakou tu Mikromu nebo Flexaret. K opravdovému focení jsem ale Jiřího dokopala až já. Tehdy k nám jezdila rakouská ESTA na tenisové kurzy pro rodiny s dětmi. Jiří už tehdy fotil rád, ale všechno do šuplíku. Přesvědčila jsem ho, aby šel fotit rodiny na těchto kurzech. A všichni měli zájem. Tehdy to všechno byla černobílá fotka, měli jsme všude polepené fotografie. Otcova ordinace skončila, udělal se z ní byt a v přehrazené části chodby měl Jiří temnou komoru. Dnes je tam uložený celý jeho filmový archiv. Nikdo by se v tom dnes nevyznal, ale Jiří přesně věděl, kam sáhnout a všechno měl skvěle popsané.

Máte Jiřího archiv nějak utříděný?
Nemám, snažím se k tomu dostat, ale něco máme ve skříních, něco různě po krabicích. Teď jsem objevila archiv ve starém šuplíku, ve kterém jsou fotky z Jirkova dětství. Na fotce je vidět, že můj muž vypadá úplně stejně jako jeho otec. A taky jako náš syn Jiří. A naši vnuci jako by jim z oka vypadli.

Jak jste prožívali dobu, kdy byl učitelem?
Jiří to miloval. Ředitel Skřeček se zachoval opravdu velkoryse a nechal Jiřího vyzkoušet, jestli se mu bude na volné noze dařit jako fotografovi. Jiří se pak už do školy nevrátil, ale každé ráno koukal z okna, jestli už jdou holky do školy.

Jak se pak Jiří dostal do světa? V 70. a 80. letech nemohlo být jednoduché jen tak vycestovat za fotografií.
Když sem poprvé přijel Ivan Lendl na juniorské mistrovství, bylo mu teprve 16 let. Jiří mu trochu tlumočil a díky tomu se začal kolem tenisu motat trochu víc. Nakonec začal rakouským trenérům fotit i další akce. Tenisové centrum bylo zpočátku tady. Později se se sportovním bossem Černoškem přesunulo do Prostějova, kde se postavilo i zázemí s hotelem Tennis Club. Jiří fotil jeho výstavbu od základů a fotografie uvnitř byly všechny od Jiřího. Přes prostějovský klub se pak Jiří stal sportovním fotografem pro Nike.

Značka tehdy oblékala prostějovské tenisty. A měla oblékat i Jiřího, ale takhle složitá spolupráce trochu vázla. Fotil tehdy i Roland Garros a všechny turnaje kromě Wimbledonu. Šéf Nike potom přišel za Jiřím, že už nechce mít zprostředkovatele a podepsal smlouvu rovnou s Jiřím. Dostal pak vždycky seznam věcí, které má vyfotit – nové boty, hodinky, oblečení. Většinou spolu komunikovali německy.

Jiří hodně cestoval. Doprovázela jste ho na cestách?
Ještě na vysoké byl Jiří přes léto průvodcem CKM (Cestovní kancelář mládeže při Socialistickém svazu mládeže, pozn. aut.), takže vždycky v létě průvodcoval. Musel odjezdit Ruska a Mongolska, aby dostal jednu Jugoslávii, kam se tenkrát nejezdilo. Jezdili jsme na Bol, znali jsme ho od začátku jako malou vesničku, mluvilo se tam o tom, že se tam budou stavět hotely. Místní to nechtěli, ale dneska je z toho luxusní letovisko. S větším cestováním jsem ale musela počkat až do důchodu. Učila jsem a vedení školy mě nikdy nechtělo na dlouhé cesty během školního roku pustit.

Kterou destinaci jste měla nejraději?
Měla jsem moc ráda Paříž. Přijeli jsme tam, Jirka mi řekl, že do 10 musím být akreditovaná a jinak jsem měla svůj program. V úterý a v sobotu jsem chodila na trhy, chodila jsem na zápasy, kde hráli naši. Zatímco Jiří fotil, prochodila jsem město a když si vyčlenil volný den, už jsem šla na jistotu a ukazovala mu kde co je. Když se teď dívám zpětně na fotografie, mrzí mě, že už je to pryč. Ale vlastně bych měla být šťastná, že jsme tohle všechno spolu vůbec mohli prožít.

Jak Jiří odešel?
Bylo horko, podzim. Jirkovi nebylo dobře, poprosil mě, ať mu změřím tlak. Doktor Babuščák pro něj okamžitě poslal rychlou. Jiřímu se do nemocnice nechtělo, celou cestu do sanitky doktorce vysvětloval, že zítra hraje Kometa v Olomouci a že to prostě musí fotit. Náš Jirka tehdy slavil čtyřicátiny. Na reverz Jiřího pustili z nemocnice, ale taky díky tomu, že z Anglie přijela moje neteř kardioložka, která ho mohla přes víkend pohlídat. A taky pod podmínkou, že v pondělí nastoupí do Fakultní nemocnice v Olomouci, kde mu budou implantovat kardiostimulátor. Neteř mu vysvětlila, že se nemusí ničeho bát, že takových operací lékař dělá několik za den. Vysvětlila mu také, že do Austrálie už nepoletí a nezahraje si golf. Jirka pak zbytek víkendu chodil po zahradě a po domě, jakoby se loučil. Udělali jsme si tehdy rodinnou fotku, na které jsme všichni, v neděli jsme se rozloučili, všichni odjeli. Ráno ho vyzvedla naše známá, která pracovala na ARU, cestou jsme se moc nasmáli. Přijeli jsme do Olomouce a zjistili jsme, že ho z Přerova na operaci nikdo nenahlásil. Jiřího srdce to nezvládlo a zemřel přímo v nemocnici.

Vojzola a tenis

Jiřího snem bylo stát se sportovním reportérem. Pro svůj kádrový profil však nemohl studovat žurnalistiku, uchýlil se proto na Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, kde vystudoval dějepis a ruštinu. To, co jej formovalo do budoucna, bylo tenisové prostředí Přerova, na kterém fotograficky vyrostl.

V Přerově se v té době hrál tenis na obstojné úrovni. Tenisový spolek tu vznikl už v roce 1899, v roce 1919 vyrostly na pozemcích mezi městským rybníkem a řekou Bečvou první moderní tenisové kurty, na kterých během let hrála česká i světová reprezentace.

V roce 1976 se v Přerově konalo Mistrovství Evropy mladých amatérských tenistů. Mezi vítězi v kategorii osmnáctiletých tenistů tehdy byl i Ivan Lendl, kategorii šestnáctiletých vedl Matts Wilander, později světoznámý hráč umisťující se na předních příčkách žebříčků ATP. Právě tady se Vojzola stal z diváka a příležitostného hráče tenisu sportovním fotografem. Na černobílý filmový materiál fotografoval průběh utkání a už tehdy si osvojil zvyk fotografovat nejen hráče, ale i jejich rodiny a doprovod. Hotové fotografie pak zobrazeným posílal nebo předával osobně na dalších turnajích. Brzy si tak vytvořil známé a přátele po celém tenisovém světě. Mezi nimi i budoucí šampiony Lendla a Wilandera.

Prvním snímkem, který Vojzolovi uveřejnili v místních novinách, byla v roce 1976 fotografie gruzínského hráče Alexandra Iraklijeviče Metreveliho na stupni vítězů zmíněného mistrovství.

Jiří Vojzola byl tehdy stále učitelem. Fotografická práce však stále více prosakovala do jeho běžného i pracovního života a zabírala čím dál víc času. V roce 1987 poprvé odjel na zahraniční turnaj ATP do rakouského Kitzbühelu. Na cestu vyrážel modrou škodovkou 120 L se třemi barevnými filmy Kodak, pořízenými v tehdejším Tuzexu.

„Teď se na to dívám dost nostalgicky a nevěřícně kroutím hlavou, jak jsem mohl vycestovat se třemi barevnými filmy Kodak. Musel jsem jet do Prahy koupit si v Tuzexu tři barevné filmy a k tomu černobílé Orwa a jel jsem do Kitzbühelu.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Marií Retkovou pro Dopoledne s Dvojkou[10]

Jiří už tehdy pochopil, že pokud se chce ve fotografii profesionalizovat, je potřeba mít jasnou specializaci, zkušenosti a kontakty. Začínal proto tenisem, sbíral zkušenosti na tuzemských, evropských i světových turnajích, které mu otevíraly dveře dál. Začal spolupracovat s německým Tennis Magazine, který patřil k prestižním médiím, ve kterých jste v 80. a 90. letech mohli mít jako sportovní fotograf publikovány fotografie.

Pedagogice se Jiří Vojzola věnoval téměř až do konce devadesátých let. Ocital se tak ve světě nebývalých kontrastů. V noci přilétal ze světových turnajů, odpoledne zkoušel studentky u maturit. Učit vydržel až do roku 1999, kdy Obchodní akademii nadobro opustil a začal se věnovat fotografování sportovních událostí na volné noze.

Jeho počáteční nejistotu rychle střídaly zkušenosti. Zatímco zpočátku si nebyl jistý,

10 RETKOVÁ, Marie. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf.

S větrem v zádech. Maria Sharapová na Roland Garros, 2006

Dnes bez deodorantu. Rafael Nadal na Roland Garros, 2007

jestli dokáže fotografováním sportu uživit sebe a mladou rodinu, brzy navázal spolupráci se světovými firmami a týmy. Mezi nimi třeba se společností Nike, pro kterou pravidelně zpracovával záběry s novými jarními a podzimními kolekcemi sportovního oblečení. Fotografoval sportovní události pro regionální Deník, pro český časopis Tenis, později pro Tipsport nebo sportovní redakce.

„Pokud chci udržet krok s konkurencí, musím používat špičkovou techniku, která je pro fotografa na volné noze finančně náročná. Do akce vložím nemalé prostředky a musím doufat, že pro mě skončí ziskem. O akreditaci žádám s půlročním předstihem, potvrzení přijde až měsíc před turnajem, přitom už musím mít dávno rezervované ubytování nebo lety.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Milošem Klímou pro Tipkonto[11]

Dokonalá technika Canon, kterou si postupně pořizoval do výbavy, budila pozornost na přerovském maloměstě, kde se brzy začalo šuškat, že Vojzolovi tenis dobře vydělává. Už méně sousedů si uvědomovalo, v jakých podmínkách Jiří Vojzola pracuje. Prosincové lyžařské závody v minus dvaceti stupních, tropická vedra na Australian Open o týden později, přelety časových pásem i perfektní přehled o aktuálním dění na několika tenisových kurtech najednou kladly nároky na techniku stejně vysoko, jako u všech ostatních sportovních fotografů. Putovat po skokanských můstcích nebo rozpálených kurtech s 27 kilogramy fotografické výbavy na zádech znamenají slušnou dřinu na přelomu tisíciletí i dnes.

„Nastupujete v deset na kurt a odcházíte z kurtu v deset večer, přicházíte na hotel a to, co jste nafotili musíte dát do počítače a připravit se na příští den. Ošetřit a vyčistit techniku, protože antuka, zvlášť ta pařížská, zaleze všude jako jemný pudr. V deset ráno jste zase na kurtě, předtím musíte přejet Paříž na kurty a být připraven. V Austrálii je to ještě komplikovanější, protože tam se narozdíl od Paříže hrají i noční zápasy. Často tak chytáte metro kolem půl druhé ráno.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Marií Retkovou pro Český rozhlas Dvojka[12]

Postupem času získával Jiří Vojzola stále lepší fotografické akreditace. Mimo jiné i díky desítkám odfocených turnajů a díky spolupráci s velkými firmami. Na French Open v Paříži si oblíbil jedno ze šesti speciálních míst zapuštěných do země na kratší straně kurtu, kde je povrch hřiště ve výši fotografových očí.

„Když žádáte o akreditaci na prestižní turnaj, což grandslamy zajisté jsou, hned se ptají, co už máte za sebou, kolik turnajů včetně těch nejprestižnějších jste fotil. Například pořadatelům Australian Open přijde ročně 3 000 žádostí o akreditaci, přitom je jasné, že si vyberou maximálně 120 fotografů.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Milošem Klímou pro Tipsport[13]

11 KLÍMA, Miloš. Historik na spoušti. Tip Konto. 2009
12 RETKOVÁ, Marie. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf.
13 KLÍMA, Miloš. Historik na spoušti. Tip Konto. 2009

A stejně jako se plnil jeho fotografický archiv, plnil se i diář kontakty na světové šampiony. Fotil nejen všechny známé české a slovenské tenisty v čele s Dominikou Cibulkovou, Tomášem Berdychem nebo Petrou Kvitovou, ale také světové hráče – od sester Wiliamsových přes Rafaela Nadala, Rogera Federera, Novaka Djokoviče, Andrée Agassiho nebo Stefi Grafovou, ale také Marata Safina, Michaila Južného, Dmitrije Tursunovova nebo Igora Andreevova, se kterými si na turnajích vytvořil mnohem bližší vztah než ostatní fotografové, protože na ně hovořil jejich rodným jazykem.

Mnohé z nich Vojzolův fotoaparát provázel od prvních juniorských turnajů až po vrchol kariéry. Díky tomu se s řadou hráčů znal osobně, na kurtech spolu strávili roky. Rogera Federera fotil už jako patnáctiletého, Martina Hingisová vyrůstala v nedalekém Rožnově pod Radhoštěm, Karola Kučeru fotil jako dvanáctiletého ve spartakiádních teniskách, Ivana Lendla léčil Vojzolův bratr na sennou rýmu.

„Na Rafův úvod nezapomenu, potkal jsem se s ním poprvé v roce 1999, když přijel do Prostějova na MS juniorů. Uvedl se tak, že jsem přijel k hotelu Tenis a když jsem vystoupil z auta, metr vedle mě dopadl na zem kelímek jogurtu, který byl mířen na dívky procházející kolem. Pak padaly další jogurty a já se podívám do čtvrtého poschodí a vidím snědého chlapce, jak sedí v okně a hází jogurty. Přišlo se na to, že je to nějaký Španěl a dozorčí z ITF zjistila, že to byl tehdy neznámý Rafael Nadal. V hotelu byl zrovna Honza Kukal, bývalý trenér naší reprezentace, který pronesl větu: Nadal? Nic mi to neříká, ale bude to vynikající tenista, protože tenista musí být drzý.“

Jiří Vojzola v pořadu Noční proud Českého rozhlasu Dvojka[14]

Vojzolovy tenisové snímky se postupem času posouvají od dokumentů k čím dál větší hře se situací. Zatímco na začátku lovil záběry, později už se zaměřil spíš na okamžik a emoce. Zároveň se snažil neporušovat fotografickou etiku a nepokazit si tak pracně budovanou osobní důvěru, kterou si vytvořil s jednotlivými sportovci. Největším oceněním pak pro něj bylo, když ho hráči pustili do šatny. Věděli, že ani choulostivé situace nebude Jiřího objektiv bulvarizovat. Když v roce 2011 vyšla kniha Strach je přítel vítězů[15] sportovního kouče Mariana Jelínka s fotografiemi Jiřího Vojzoly, uvědomil si Vojzola, kolik jeho snímků zachycuje silné emoce. Pokud ho někdo ze sportovců pustil i do okamžiků prožívání prohry, vážil si ho nejen jako hvězdy sportovní, ale také člověka velkých lidských vlastností. Během své fotografické kariéry stihl nafotit přes stovku grandslamů po celém světě. Mezi jeho nejoblíbenější turnaje patřil Australian Open – místem, podnebím i atmosférou.

„Nejraději mám Australian open. Když jsem měl letět poprvé, ptal jsem se Ivana Lendla, který zápas má nejraději, říkal mi, že už nerad cestuje, ale kdyby ho pozvali do Melbourne, letěl by. Všichni hráči ho mají rádi, organizace je skvělá, všichni jsou příjemní, je začátek nového roku a všichni jsou optimističtí. Navíc je tam krásně, všichni z Ameriky a Evropy jedou do tepla.“

Jiří Vojzola v Nočním proudu Českého rozhlasu Dvojka[16]

14 VRBA, Zdeněk. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf.
15 JELÍNEK, Marian a HURKOVÁ, Markéta. Strach je přítel vítězů.
16 VRBA, Zdeněk. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf.

Antukový déšť, Roger Federer, 2009

„Když hráč vyhrává, je sdílný a ochotný. Jeho velikost se ale pozná, když prohraje.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Marií Retkovou pro Český rozhlas Dvojka

Tenisový ostrostřelec. Marcos Baghdatis, Roland Garros, 2008

Vojzola a Prostějov

V roce 1993 začal Jiří Vojzola spolupracovat s marketingovou agenturou TK Plus, s. r. o. (původně TenisKomerc Plus), která se od počátku svého působení zabývala pořádáním sportovních a kulturních akcí. Podílí se na pořádání Zlaté tretry Ostrava, UniCredit Czech Open v Prostějově a řadě dalších událostí. Jejím jednatelem, stejně jako jednatelem firmy Česká sportovní a. s., je podnikatel a funkcionář Miroslav Černošek.

Vojzola se stává hlavním fotografem většiny důležitých eventů TK Plus jen pár let po jejím založení. Od roku 1993 fotografuje sportovce na Zlaté tretře, mezi nimi Barboru Špotákovou, Romana Šebrleho, ale také Jana Železného, Usaina Bolta, Yelenu Isinbayevu a elitu světové atletiky. Za 64 let pořádání atletického mítinku v Ostravě se Jiří Vojzola zúčastnil jeho 22 ročníků.

Tenisový klub v Prostějově patří s historií sahající do roku 1900 k nejstarším klubům v Česku. Jeho největší rozkvět probíhal v 90. letech, kdy se jeho funkcionářem stal Miroslav Černošek. Vzniklo nové sportovní zázemí o 9 antukových kurtech, 2 kurtech s umělým povrchem a s hotelem o kapacitě 140 lůžek a s vnitřním sportcentrem. Areál se stal epicentrem sportovního dění na střední Moravě, kam se sjížděli nejen tenisté, ale také hokejisté, zpěváci, hudebníci i herci z celého Česka, Slovenska i ze zahraničí. Na jeho kurtech vyrostl Tomáš Berdych, Jiří Veselý, Adam Pavlásek, Petra Kvitová, Lucie Šafářová nebo Martina Hingisová. Klub patří k jednomu ze tří tenisových certech republiky a v současnosti jej ovládají společnosti TK Plus a Česká sportovní Miroslava Černoška. Generálním partnerem je společnost Agrofert.

„Zaznamenal jsem ho už jako hráč, kdy jsem jezdil po světě a Jiřího Vojzolu jsem potkával na světových turnajích. Na grandslamech fotil hráče a pak s nimi fotky obchodoval. V archivu máme jeho kinofilmové snímky, DVD, fyzické fotky i digitální data. Je jich obrovské množství. Ročně děláme dvanáct patnáct akcí, jsou tam všechny fotografie zúčastněných i partnerských organizací. Vojzola byl náš dvorní fotograf a fotil opravdu všechny. Často byl na cestách, ale u těch hlavních akcí nikdy nechyběl.“

Tomáš Cibulec, TK Plus s. r. o.[17]

Za více než dvacet let spolupráce tu Jiří Vojzola fotil průměrně 13 akcí ročně, většinu fotografií má společnost TK Plus, s. r. o. schovanou v archivu – od kinofilmových záběrů a zvětšenin až po digitální data z posledních let spolupráce, kterou ukončilo až Vojzolovo úmrtí. Jedná se tak o desítky tisíc snímků, které se rozpínají od dokumentačních fotografií, na kterých pózují sportovci i prominenti přes snímky z dětských turnajů, závodů a společenských akcí, až po záběry z prestižních akcí, jakou je právě třeba Zlatá tretra. Ukazuje se na nich nejen Vojzolova pečlivost, ale také postupně se rozvíjející estetika sportovní fotografie s lehkou nadsázkou a pečlivou pointou, na jaké se zaměřoval hlavně v posledních letech. To, čeho si na jeho práci cení zadavatelé, jako je například Tomáš Cibulec z TK Plus, je především profesionalita a komplexní pochopení pro všechny typy záběrů, které jako agentura mohou potřebovat. Od plnění reklamních partnerství přes ilustrační fotografie do katalogů až po emotivní momentky z důležitých utkání.

17 CIBULEC, Tomáš. Osobní rozhovor, jaro 2025.

Je to tam!!! Serena Williamsová, Australian Open, Melbourne, 2008

Jágr team

Jednou z marketingových aktivit společnosti TK Plus, byl také projekt Jágr Team. Ten vznikl v roce 1996 pod taktovkou prostějovského tenisu, aby do města přitáhl hokejisty NHL na letní přípravu a využil je pro své byznysové příležitosti.
Na přelomu nultých a desátých let tak Jágr Team představoval platformu pro letní přípravu hokejistů, podmíněnou jejich přítomností na akcích partnerů, tenisových turnajích a několika akcích pro mládež.

Pro Jiřího Vojzolu to byla skvělá příležitost trochu více proniknout do hokejového světa a přidat si na seznam fotografovaných hvězd českého hokeje.

Jaromír Jágr v dresu Florida Panthers na ledě Montréal Canadiens, 2015

Montréal Canadiens

Společenský člověk, jakým byl Jiří Vojzola, si mezi hokejisty Jágr Teamu našel řadu přátel a zajímavých kontaktů. Mezi nimi třeba i Tomáše Plekance, který se stal Jiřího blízkým přítelem. Vojzola fotil hokejistovu utajenou svatbu s Lucií Vondráčkovou a později i první roky jejich syna Matyáše. Plekanec, který tehdy působil v Montréalu, ukázal Vojzolovy fotografie vedení klubu Montréal Canadiens (fr. Canadiens de Montréal). Klub, který fanoušci familiérně nazývají Habs (z francouzského slova Habitants, označujícího první osadníky provincie), Vojzolu v sezóně 2010/2011 pozval k fotografováníněkolika zápasů NHL.

Vojzola se svým synem Jiřím odjel na 10 dní do Quebecu, kde se ubytoval v bytě Tomáše Plekance, aby mohl fotit následující 4 zápasy NHL. Obliba českých hráčů v Kanadě tehdy byla nesmírná a fanoušci Habs patřili a patří mezi nejzapálenější hokejové nadšence. Jména českých hokejistů byla tehdy v Montréalu velmi populární a Plekancovo jméno Vojzolovi pomohlo například se snadným průchodem letištní kontrolou.

V Montréalu pak Vojzolu uchvátilo Bell Centre, kde Habs odehrávají všechny domácí zápasy. Fascinovala ho čistota, vybavenost, maximální důraz na pohodlí hráčů i vlak, který fanoušky přivezl přímo před vstup do sportovní haly.

„Montréal je velmi čistým a na kanadsko-americké poměry útulným městem. Hodně získal pořadatelstvím OH v roce 1976. Byl jsem v olympijském areálu, který je do dnešní doby každodenně využíván. Což je rozdíl oproti Pekingu, Athénám, Los Angeles a jiným bývalým olympijským městům.“

Jiří Vojzola o Montréalu[18]

Vojzolu překvapil také servis, který klub zajišťoval oficiálním fotografům. Nejlepší místa na tribuně hned vedle fotografických legend. Plexisklo, které fotografy chránilo před střelou pukem bylo dokonale čisté a jakmile některý z hokejistů zabrzdil příliš blízko a potřísnil jej sprškou ledové tříště, vystartovalo na led při nejbližším střídání 8 mladíků s velkými stěrkami, kterými sklo očistili pro fotografy i diváky. V době Vojzolova pobytu v Kanadě stál lístek na vedlejší sedadla 320 dolarů na zápas. Týdenní nákup tu tehdy fotograf udělal za 100 dolarů.

Puntičkářskému založení Jiřího Vojzoly kanadská preciznost dokonale vyhovovala. V archivu má dodnes schovanou ročenku Media Guide klubu, který na stěží uvěřitelných 560 stranách uvádí všechny důležité informace pro média a fotoreportéry. Do Kanady se pak vrátil ještě jednou v roce 2015.

18 VOJNAROVÁ, Dita. Větrník / Host ve studiu – Jiří Vojzola

Montréal Canadiens, Montréal, 2015

Martin Erat, Tipsport Extraliga , Brno, 2017

Extraliga ledního hokeje 2010, Pardubice vs. Třinec

Florida Panthers vs. Montréal Canadiens, Montréal, 2015

Vojzola v Nike

Při spolupráci s prostějovskou agenturou TK Plus si Jiřího snímku všimla také americká značka sportovního oblečení Nike. Přes prostějovskou agenturu tak s Jiřím domluvila první kontrakt v roce 2002.

Jeho úkolem bylo nafotit jarní kolekci sportovního oblečení, kterou Nike pravidelně uvádí na Australian Open. Jiří Vojzola se do práce vrhnul s nadšením sobě vlastním. Kromě prestiže světové značky jej lákala především možnost získat díky Nike ta nejlepší místa pro akreditované fotografy značky.

„Musím odevzdat od každého tenisty 50–70 exkluzivních záběrů na celky i detaily, na potítka, ponožky, sukně. U hráčů, kteří nejsou na špičce, je to kolem 50 záběrů, u juniorů asi třicet. Musí to ale být špičkové záběry, které se nesmí opakovat.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Marií Retkovou pro Český rozhlas Dvojka[19]

Po dva roky pak fotografoval světové tenisty a tenistky oblékané značkou Nike přes prostějovskou agenturu TK Plus. Vzhledem k trvajícím třenicím ohledně honorářů i reklamního zboží, které často nekončilo u Vojzolů doma ale v Prostějově, se po prvních letech spolupráce domluvil s Nike napřímo. Jiřímu Vojzolovi se tak otevřela cesta k pevnější spolupráci se značkou, zároveň tím skončila jakákoliv další spolupráce s prostějovskou agenturou.

Rok s Nike měl svůj pevný řád. Nová kolekce se uváděla na jarním Australian Open, jedním ze čtyř grandslamů, který se pravidelně pořádá v druhé polovině ledna v Melbourne. Typicky modrý povrch kurtů si Jiří Vojzola velmi oblíbil pro efektní a čistý vzhled fotografií. Následoval French Open (Roland-Garros) v Paříži a US Open v New Yorku. Na tenisovém Wimbledonu Jiří za Nike nefotil, protože turnaj má dlouhodobě velmi přísnou politiku ohledně reklamy a sponzoringu a zakládá si na tradici a minimalizaci komerčních prvků.

„U velkých turnajů se musíte akreditovat předem a dostanete akreditaci na plochu, na tribunu nebo tzv. Day Pass, se kterým se můžete pohybovat po kurtech, ale nedostanete se na plochu. Já po letech fotografování už mám možnost fotografovat přímo na ploše. Sedím u sítě, měním místa. V Paříži teď bylo kolem 60 fotografů ze 130 přímo na ploše. Po skončení gemu při střídání stran můžete místo opustit a spolu s diváky pak čekáte, jak gem skončí. Zájem je obrovský, každý rok se číslo zvyšuje. V Austrálii nám letos dali do zprávy, že bylo 3 200 žádostí o fotografický pas, volných míst bylo 140. 120 bylo z celého světa a 20 pro místní fotografy.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Marií Retkovou pro Český rozhlas Dvojka[20]

Spolupráce s Nike, která trvala od roku 2002 až do roku 2013, byla pro Jiřího Vojzolu skvělou referencí.

19 RETKOVÁ, Marie. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf.
20 RETKOVÁ, Marie. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf.

Jiří Vojzola z kampaní pro Nike na Australian Open, Melbourne, 2002 – 2013

Ostatní sporty

Jak Vojzola sám říká v rozhovoru pro magazín Tipsportu, nejznámější a pravděpodobně i nejpočetnější jsou jeho fotografie tenisové. Jako velký sportovní fanoušek se ale nevyhýbal fotografování žádného ze sportů. Od prvních černobílých filmových záběrů z přerovské kolové až po špičkové zápasy a turnaje.

„Fotil jsem NHL, NBA, Final Four basketbalové Euroligy, atletickou Golden League, lyžování, golf, důležité volejbalové zápasy, srazy Jágr Teamu. Jsem ale zaškatulkován jako tenisový fotograf. Mám ten sport v srdci, ovšem kvůli zpestření fotím raději atletiku nebo hokej."

Jiří Vojzola v rozhovoru s Milošem Klímou pro Tipkonto[21]

Od poloviny devadesátých let se ve větší míře věnuje fotografování ledního hokeje (Mistrovství světa, NHL, česká extraliga), lehké atletiky (finále Golden League, Zlatá tretra), basketbalu (NBA, Final Four Euroligy), golfu a také, ve spolupráci s rakouskými a slovenskými agenturami, fotbalu, volejbalu, lyžování, rally a dalším sportům. Další z Jiřího sportovních vášní byl ale golf. Jako aktivní hráč vyrážel na hřiště s manželkou Kamilou, fotil v golfovém resortu Véska v Olomouci i kdekoliv na cestách. Přestože u řady snímků by se nabízelo hádat, že jde o zdařilou montáž, Jiří Vojzola věřil na autentické snímky a fotografie nikdy digitálně nemanipuloval. Chtěl-li vyfotit míček na hraně tenisové sítě, počkal si, dokud se před jeho objektivem situace opravdu neudála.

Vojzola v médiích

První snímky Vojzolovi uveřejenil regionální deník Přerovsko. Šlo o snímek gruzínského hráče Alexandra Iraklijeviče Meterveliho z mistrovského tenisového utkání v roce 1976. Jiří Vojzola pak do redakce dodával sportovní snímky pravidělne. Jeho žena Kamila dodnes vzpomíná, že v té době měli okna bytu pokrytá čerstvě vyvolanými negativy, ze který Jiří vybíral snímky ke zvětšování. Spolupracoval s časopisy Stadión a Československý sport.

Když v roce 1987 vycestoval na první zahraniční turnaj do Rakouska, všiml si jeho fotografií německý časopis Tennis Magazine a později také s českým časopisem Tenis. Spolupráce s českým tenisovým magazínem trvala po zbytek jeho kariéry. Jeho snímky se v některých číslech objevují dodnes. Jeho nejbližším spolupracovníkem v časopise byl dlouholetý šéfredaktor František Kreuz, se kterým se Jiří Vojzola seznámil na přerovském Mistrovství Evropy juniorů v roce 1978.

„Kam vkročil světový sport, byl i Jiří Vojzola."

František Kreuz, šéfredaktor časopisu Tenis[22]

Vojzolovy fotografie se ale objevily v desítkách dalších periodik i publikací. Mezi nimi třeba v magazínu Tipsport stejnojmenné sázkové společnosti, v tenisových ročenkách, v řadě knžních životopisů hvězd a sportovců. Jiří Vojzola však nikdy nebyl členem žádné profesní organizace nebo ČTK.

21 KLÍMA, Miloš. Historik na spoušti. Tip Konto. 2009
22 KREUZ, František. Kam vkročil špičkový sport, byl i Jiří Vojzola. Tenis. 2018,.

Maccabi Elite Tel Aviv vs. CSKA Moskva, Euroleague Final Four, Praha, 2006

Maccabi Elite Tel Aviv vs. CSKA Moskva, Euroleague Final Four, Praha, 2006

Obr a dva Goliáši. Tau Cerámica vs. Winterthur FC Barcelona, Euroleague Final Four, Praha, 2006

4. Vojzola přerovák

Jiřího Vojzolu v Přerově znali prakticky všichni. Studenti Obchodní akademie jako pedagoga i fotografa, který fotografoval školní třídy i maturitní tabla. Sportovci jako fotografa s obřím objektivem, který málokdy chyběl na větších událostech. Maturanti jako tátu toho kluka, co jim točil ples. Rodina v poslední době hlavně jako milujícího dědu, který zbožňoval své vnuky. Fotograficky však v Přerově zanechal největší stopu jako fotograf Československých jazzových festivalů, na které si vždycky našel čas.

Jiřánek a jazz

Od roku 2002 fotil Jiří Vojzola také Československý jazzový festival, který má v Přerově tradici od roku 1956. Svou velikostí nezanedbatelná akce nejen v rámci Přerova, ale také v rámci české jazzové scény zve každoročně jazzové špičky celého světa. A u toho přirozeně Jiří Vojzola nemohl chybět.

Jeho předchůdcem v hledišti jazzového festivalu byl přerovský fotograf Jan Čep, který se věnoval především černobílé analogové fotografii. V té době jazzovému festivalu šéfoval Rudolf Neuls, jenž Vojzolovi říkal přátelsky Jiřánek.

„Vědělo se o něm, že má smlouvu s Nike a že byl snad na všech Australian Open, které mohl stihnout. My jsme tehdy hodně stáli o barevnou fotku, která byla tehdy ještě v plenkách, takže jsme si s Jiřánkem plácli.“

Rudolf Neuls, Nadační fond Přerovského jazzového festivalu[23]

Jako přerováci se ostatně znali už léta – ze školy, z tenisu, ze sportu. Jiří Vojzola si pak program řídil tak, aby měl na jazzový festival v Přerově pokaždé volno. Podle Neulse byl fotografem velmi pečlivým a spolehlivým.

„Strašná výhoda byla, že nepil, takže jeho práce byla vždycky odvedená precizně, i když fotil do kuropění. Výběr jsem nechával vždycky na něm. On věděl, co má fotit. Včetně toho, že věděl, že má fotit loga a potentáty, navíc všechno velmi pečlivě popsal a oštítkoval. A ještě jedna věc mě na něm fascinovala. Zatímco jiní fotografové nám lezli pomalu až do smyčců, o Vojzolovi nikdo nevěděl. Měl skvělou techniku a mohl fotit odkudkoliv ze sálu, aniž by rušil program.“

Rudolf Neuls, Nadační fond PJF[24]

Fotografie z jazzového festivalu kompletně poskytl Nadačnímu fondu PJF, do svého majetku jejich část zakoupilo i město Přerov prostřednictvím tehdejšího primátora Vladimíra Puchalského. Podle Rudolfa Neulse byl pro Jiřího „jazzák“ spíš srdcovkou, kam se chodil odreagovat. V městském domě trávil celé dny, chodil na dopolední zkoušky, fotil momentky v zákulisí a často zůstával i dlouho po skončení programu, to všechno za honorář spíše symbolický.

23 NEULS, Rudolf. Osobní rozhovor, podzim 2024.
24 NEULS, Rudolf. Osobní rozhovor, podzim 2024.

Na snímcích z jazzového festivalu je vidět progres, kterým Vojzola za 16 let fotografování akce prošel. Na začátku jsou čistě reportážní záběry z akce, je z nich cítit nadšení z možností nové techniky i barevného pojetí fotografií. Ty se v průběhu let odpoutávají od formálního rámce hudební reportáže, objevují se první experimenty s pohybovou neostrostí a negativním prostorem. Možná, že to je jeden z důvodů, proč se Vojzola na „jazzáky“ těšil. Našel tu velké hřiště, na kterém si mohl s fotografiemi hrát.

Jiří Vojzola pro Československý jazzový festival Přerov

Al Foster na Československém jazzovém festivalu, 2012

Gerard Gibbs na Československém jazzovém festivalu 2015

5. Vojzola světoběžník

Ještě na vysoké škole se Jiří Vojzola stal průvodcem Cestovní kanceláře mládeže. Využil tak jednu z mála možností, jak před rokem 1989 vycestovat z Československa. Provázel každé léto – jezdil do Ruska a Mongolska, aby mohl „za odměnu" dostat i jeden zájezd do Jugoslávie, kam se tehdy jezdilo jen výjimečně. Spolu s manželkou Kamilou, se kterou se poznali na vysoké škole, si už tehdy oblíbili letovisko Bol, které poznali jako malou vesničku, ve které se jen šuškalo o tom, že se tu mají stavět luxusní hotely. Za dlouhé roky návštěv Bolu si tu našli přátele a vraceli se k nim po celý život.

Pro Jiřího, vystudovaného ruštináře, se tehdy otevíral svět Sovětského svazu, kde by se hravě domluvil. Vzhledem ke svému zaměření na vrcholový sport se však Vojzola obracel spíše na západ. Už na prvních přerovských turnajích tlumočil tehdy mladičkému Ivanu Lendlovi a postupně se spřátelil s rakouskými trenéry, pro které vyráželfotografovat první zahraniční turnaje. Po revoluci pak sbíral zkušenosti na největších turnajích a ještě jako učitel se vypravoval na zahraniční cesty po Evropě i zbytku světa.

Kdykoliv to bylo jen trochu možné, vyhradil si čas i na poznávání destinací, ve kterých pracoval. Do Paříže na Roland-Garros jezdil nejraději autem. Cesta nebyla tak dlouhá, aby se nedala zvládnout a vlastní vůz Jiřímu umožnil také nabrat více vybavení. Do Paříže s ním často jezdila i manželka, která v čase, kdy Jiří fotil, poznávala město a později ho provedla objevenými uličkami a zákoutími.

Společně pak vyráželi i na delší zahraniční cesty, pokud to podmínky jen trochu dovolily. Navštívili Nový Zéland, kde žije rodina otcova bratra, který s Baťou odešel ze Zlína do Keni a později na Nový Zéland. Zajímavostí je, že této větvi rodiny patří zlínský dům Fotografia na náměstí Míru. Při cestách na Australian Open i jiné turnaje si Vojzolovi vyšetřili čas, aby cestou zpátky navštívili Polynésii, Mikronésii, Maledivy, Malajsii, Spojené státy, Čínu nebo Indonésii.

„Když se dostanu na turnaj, většinou to spojím s cestováním do nějaké blízké destinace. Byl jsem dvakrát měsíc na Novém Zélandě, týden se mi podařilo být i mezi Maory. Bylo to úžasné. Letěl jsem i na Fidži, kde mi Dominik Hrbatý dal tip, abych letěl na Yasawa Islands. To jsou chráněné ostrovy, které mají starosty, kteří ještě v 60. letech patřili ke kanibalům. Přivítali nás tam a jeden z těch starostů říká: ‚Já už jsem s tím přestal, ale můj bratr v tom pokračuje.' Ptali jsme se, kde je bratr a byl na 200 km vzdáleném ostrově. Tak jsme tam raději nejeli. Letos jsem navštívil Mikronésii, republiku Calao a mohu všem doporučit."

Jiří Vojzola v pořadu Noční proud Českého rozhlasu Dvojka[25]

25 VRBA, Zdeněk. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf

Maledivy, Jiří Vojzola

Death Valley, Kalifornie, Jiří Vojzola

6. Vojzola a výstavy

Nesmírně aktivní fotografický život příliš nenahrával ke kontemplaci nad fotografickým archivem a pořádání bilančních výstav Vojzolových fotografických prací. Ostatně, výstavy sportovních fotografií nebyly v devadesátých a nultých letech ani ničím obvyklým. Fotografie sportu sloužily k rychlé konzumaci v magazínech, denících a brzy už i jako rychloobrátkové zboží internetu.

Sport foto 2008

Pomineme-li expozice Vojzolových fotografií na místech, kde je pořizoval (např. foyer hotelu Tenis v Prostějově nebo interiér Městského domu v Přerově, kde navštěvoval jazzové festivaly), za jeho první účast na kolektivní výstavě lze považovat zapojení do Sport Foto 2008 – putovní výstavy, která byla v daném roce věnována Stanislavu Terebovi.

Snímky české legendy sportovní fotografie a prvního českého držitele ocenění World Press Photo za sportovní fotografii z roku 1959, na výstavě doprovázela díla Michaely Říhové, Eduarda Erbena, Roberta Sedmíka, Vlastimila Vacka a Jiřího Vojzoly z velkých sportovních akcí daného roku. Mezi snímky dominovaly olympijské hry v Pekingu, Euro 2008, ženské rugby i Vojzoly snímky z Roland Garros a Davis Cupu. Výstava měla vernisáž 9. března 2009 a později putovala ze Staroměstské radnice do Brna, Plzně nebo Olomouce.[26]

Světový sport objektivem Jiřího Vojzoly

Výstavu k jubilejním 60. narozeninám Jiřího Vojzoly připravilo Muzeum Komenského v Přerově ve stejném roce, v jakém Vojzolovy tenisové snímky putovaly po Česku v rámci Sport Photo 2008.

Na místo nového ředitele muzea tehdy nastoupil mladý olomoucký kurátor Radim Himmler, který pro výstavní prostory muzea hledal osobnost, který by převyšovala hranice regionu. Díky svým častým návštěvám na místním tenisovém kurtu si vzpomněl na Jiřího Vojzolu a oslovil jej s nabídkou pořádání výstavy na místním zámku. Vojzola, vzděláním historik a pedagog, měl pro muzeum velké pochopení a navrhl, že by výstava byla skvělou příležitostí k oslavě životního jubilea – šedesátých narozenin. Podle Radima Himmlera byla výstava připravena naprosto precizně, což byla velká škola nejen pro něj, ale i pro aranžéry Muzea Komenského. O výběr snímků se postaral sám autor, pečlivě připravil každý detail výstavy i vernisáže. Dopředu měl promyšleno, kdo bude kde sedět, kdo bude na vernisáži mluvit. Pro fotografie připravil předávací protokol, do kterého zanesl název fotografie, její velikost i finanční hodnotu.

12. listopadu 2009 proběhla vernisáž a celá výstava směřovala k 21. lednu, kdy se Jiří Vojzola narodil. Vernisáž moderovala Marie Retková, o hudební doprovod se postaral Miroslav Paleček, přišly přerovské osobnosti, krajští náměstci i herec Pavel Nový. Zhruba 60 fotografií tehdy muzeum vystavilo v prostorách dnešní „Vševědárny“, tedy jedné ze dvou největších výstavních prostor přerovského zámku.

Na vystavených snímcích dominoval tenis, ale díky Vojzolově přesahu do dalších sportů byl zastoupen i hokej, basketbal nebo golf.

26 OLYMPIJSKÝ TÝM. Zahájení výstavy Sport Foto 2008. Online

„Jiří fotil se špičkovým vybavením Canon, jezdil si pro novinky do New Yorku, což se významně projevuje na kvalitě snímků. Dalším faktorem je čas a zkušenost. Na turnajích trávil spoustu času, věděl, kde se pohybovat, kam se postavit, jak situace nasnímat, co si nenechat ujít. Věděl, ve které části dne budou na kurtech zajímavé stíny, uměl snímky pointovat."

Mgr. Radim Himmler, ředitel Muzea Komenského v Přerově[27]

K výstavě byl vydán i katalog, ve kterém se objevily i snímky, které se na výstavu nedostaly. Fotografie, které autor vybral, se staly základem i pro pozdější výstavy v Galerii města Přerova nebo v Muzeu fotografie v Jindřichově Hradci.

Vojzola na expo 2015

Vojzolův snímek slovenské tenistky Dominiky Cibulkové v roce 2015 otevíral slovenský pavilon na Světové výstavě Expo 2015 v Miláně. O využití snímku slovenské tenistky Vojzolu požádal Ján Šácha, tehdejší generální ředitel slovenského pavilonu.

Zadáním pro výběr záběru pro vstupní halu pavilonu bylo, aby byla hráčka usměvavá, pohodová a akční, ale hlavně v nejvyšší kvalitě pro velkoformátový tisk. Jiří Vojzola tak z archivu vybral snímek z Australian Open 2015, jen chvíli poté, co Dominika Cibulková zvítězila ve čtvrtfinále. Za první měsíc konání výstavy pavilon navštívilo na 300 tisíc lidí.

Jiří Vojzola 70

Retrospektivní výstavu k nedožitým sedmdesátinám Jiřího Vojzoly připravila Galerie města Přerova. Kurátorka Lada Galová vybrala z Vojzolova archivu fotografie nejen sportovní a tenisové, ale také snímky z Československého jazzového festivalu nebo cestovatelské záběry z Malajsie nebo Bornea.

„Jiřího Vojzolu jsme chtěli důstojně vzpomenout jako všestranně nadaného nezávislého fotografa na volné noze, který se nebál experimentovat se stále novými kompozicemi."

Lada Galová, vedoucí Galerie města Přerova[28]

Výběr fotografií tentokrát z velké části těžil z fotografií připravených pro výstavu na přerovském zámku, která se odehrála na pár měsíců přesně před deseti lety. Podle kurátorky stačilo spolu s Kamilou Vojzolovou navštívit Jiřího archiv a z adjustovaných snímků vybrat dostatečný počet na výstavu. Kvalita adjustace a pedantsky přesná příprava na předchozí výstavy zajistily, že fotografie ani po letech neztratily na výstavních kvalitách. Zajímavou skutečností je i to, že s velkou pravděpodobností by sám autor na výstavu vybral podobné snímky. Přestože se světový sport mění extrémně rychle, Vojzolovy snímky založené na dobré pointě a zajímavých kompozicích odolaly napříč desetiletími.

27 HIMMLER, Radim. Osobní rozhovor, zima 2025.
28 GALOVÁ, Lada. Osobní rozhovor, zima 2025.

Na výstavu fotografie zapůjčila nejen rodina, ale také Agentura TK Plus nebo Nadační fond československého jazzového festivalu. Vernisáž proběhla 9. ledna 2020, opět za hudebního doprovodu Miroslava Palečka.

Mečbol. Rafael Nadal, Roland Garros, 2008

Každý nějak skončí. Roland Garros, 2006

Múzy v lóži. Roland Garros, 2003

Rozhovor: Radim Himmler

Vojzola byl člověk s mimořádným pohledem na svět

Pro Radima Himmlera, nového ředitele Muzea Komenského v Přerově byla jubilejní výstava Jiřího Vojzoly výstavním debutem na novém působišti. Perfektně zdokumentovanou v archivu i vzpomínkách ji chová dodnes.

Proč jste se při své první výstavě v novém působišti rozhodl právě pro Jiřího Vojzolu? Co ve vás tu volbu určilo?
Od 1. ledna 2009 jsem nastupoval do Muzea Komenského jako ředitel. Bylo mi dvaatřicet let a předtím jsem pracoval v Olomouci jako kurátor. Věděl jsem, že musím udělat výstavu, která zaujme a ukáže nám směr do budoucna. Jako nepřerovák jsem hledal osobnost, která region přesahuje, a díky návštěvám na tenise jsem si vzpomněl na pana Vojzolu. Zavolal jsem mu, on měl pro výstavu velké pochopení. A navíc navrhnul, abychom výstavu spojili s jeho jubileem 60 let.
12. listopadu 2009 byla vernisáž a celá výstava směřovala k 21. lednu, kdy se Jiří Vojzola narodil. Pan Vojzola měl vystudovanou historii a rusistiku na filozofické fakultě v Olomouci, takže měl k muzeu a historii blízko. Pochází navíc z významné přerovské rodiny s přesahy do kultury.

Jak výstava vznikala po praktické stránce? Jak jste spolu spolupracovali?
Výběr fotografií spočíval plně na panu Vojzolovi. Jeho archiv byl už tehdy obrovský, společně jsme konzultovali finální výběr pro výstavu i pro katalog, ve kterém jsou některé fotografie odlišné. Na výstavě se nakonec objevilo kolem 60 fotografií. Výstava probíhala v současné Vševědárně, což je jeden ze dvou největších sálů, které jako muzeum máme.

Co vás během příprav překvapilo nebo obohatilo? Naučil vás Jiří Vojzola něco, co si nesete dál do své praxe?
Vojzola byl vynikající vypravěč a měl velký přehled. Rád jsem ho navštěvoval doma, vždycky tu měli výborné kafe a byly to příjemné chvíle. Povídal mi o cestování, o turnajích, pyšně mi za čerstva ukazoval snímky, které přivezl z Austrálie nebo odjinud. Byl náročný, precizní, ale zároveň velmi lidský.
Jak byste popsal jeho styl? Čím se jako sportovní fotograf vymykal ostatním?
Zmiňoval se o práci pro firmu Nike. V první polovině roku vycházela nová kolekce oděvů a vybavení, které měl Jiří nafotit během jarní sezóny – nápisy na botách, na sukýnkách, tričkách a čelenkách. Nike mělo nasmlouvané hráče, kteří hráli v jejich značce, a Jiří Vojzola je měl během prvních turnajů fotit, aby značka mohla s fotografiemi dané kolekce pracovat. Na začátku turnaje tak na kurtech stojí třeba 120 hráčů a on se musel mezi desítkami kurtů pohybovat tak, aby stihl i ty hráče, kteří případně vypadli v prvním kole, což bylo docela dobrodružství. A na podzim zase vycházela nová kolekce.

Fotil se špičkovým vybavením Canon, jezdil si pro novinky do New Yorku, což se významně projevovalo na kvalitě snímků. Dalším faktorem je čas a zkušenost. Na turnajích trávil spoustu času, věděl, kde se pohybovat, kam se postavit, jak situace nasnímat, co si nenechat ujít. Věděl, ve které části dne budou na kurtech zajímavé stíny, uměl snímky pointovat.

Co vás na něm jako osobnosti zajímalo?
Zajímavá byla i jeho expanze do jiných sportů než byl tenis. Začínal jako tenisový

fotograf, fotil pro celou řadu objednatelů, mezi nimi TK Plus v Prostějově a jejich tenis a zlatou tretru, ale i pro Tipsport, který ho nasměroval i do jiných sportů. Díky tomu jsme i na naší výstavě měli zastoupenu celou řadu sportů, a nebylo to jen o tenise. Jiří byl velmi společenský člověk, který komunikoval s řadou osobností a sportovců v Česku i v zahraničí. Člověk s velkým rozhledem, společenským i kulturním. Zároveň byl náročný nejen na své žáky, ale i na členy vlastní rodiny. Nevyvracím, že byl puntičkář, ale pro mě to bylo velmi inspirativní.

Byl pro vás jeho přístup inspirací i profesně?
Když mladý ředitel přijde do instituce, jakou je muzeum, je důležité, aby pracovníci muzea pochopili jeho koncepci a to, že se všechno musí dělat naprosto profesionálně a kvalitně. Už aranžování výstavy bylo velkou školou pro mě i pro muzejní aranžéry. Naše spolupráce byla velice detailní. Jiří měl naplánováno, kdo kde bude na vernisáži sedět, kdo zajišťuje raut, jak a kde budou vystaveny fotografie. Měli jsme podrobný předávací protokol, kde byl uveden název každé fotografie, její velikost a finanční hodnota. Těsně před vernisáží se Jiří rozhodl vystavit ještě několik fotografií do foyer a i na ně mám archivovaný podobný protokol. Velkou péči věnoval také dodavatelům, kteří měli vyrobit fotografie i katalog, tiskárny si sám vytipoval.

Který moment z vernisáže vám nejvíc utkvěl v paměti?
Díky kontaktům nejen v oblasti sportu vernisáž moderovala Marie Retková, o hudební doprovod se postaral Miroslav Paleček, přišly přerovské osobnosti, krajští náměstci i herec Pavel Nový. Atmosféra byla skutečně výjimečná, slavnostní, ale přirozená.

Jaký je váš nejsilnější osobní zážitek, který si s Jiřím Vojzolou spojujete?
S Jiřím Vojzolou jsme se velmi spřátelili. V posledním roce svého života mě lákal, abych s ním vyrazil na Roland Garros, protože paní Kamila tehdy nemohla jet. Šlo asi o deset dnů, ale odmítl jsem z časových důvodů. Dnes mě mrzí, že jsme spolu tenhle čas nestrávili. Jeho smrt mě stejně jako většinu jiných silně zaskočila.

Kdybyste měl lidem přiblížit, kdo byl Jiří Vojzola – co byste zdůraznil jako to nejpodstatnější?
Byl to člověk s mimořádným pohledem na svět, vizuálním citem, ale i hlubokým kulturním přesahem. Měl dar nacházet krásu v dynamice i v klidu, v pohybu i v detailech. A především – nic neodbýval. Profesionál tělem i duší.

Sportovní fotografie Jiřího Vojzoly

Obdobný výběr fotografií se v roce 2021 objevil i v Muzeu fotografie v Jindřichově Hradci. Vojzolova tvorba tehdy zapadla do záměrů muzea pravidelně prezentovat i sportovní fotografii, která v rámci fotografické branže nebývá úplně ve středu zájmu. Snímky pořizované pro periodický tisk nebo online zpravodajství bývají rychle zkonzumovány, přestože se v nich často ukrývá nebývalá kvalita. A divácky bývají takové výstavy velmi úspěšné. Také výstava Jiřího Vojzoly byla v MFJH pro velký zájem diváků prodloužena.

Výběr fotografií pro jindřichohradeckou výstavu učinila rodina, tedy jeho manželka Kamila Vojzolová a děti Jiří a Zuzana. Smlouvu muzeum vyhotovilo s každým členem rodiny zvlášť, protože už tehdy byla autorská práva po panu Vojzolovi v rodině rozdělena.

Zástupce ředitele Petr Soukup o Vojzolově výstavě i po letech mluví v superlativech.

„Vybavuji si jednu z fotografií, která zaznamenává tenisový míček tak, jak se posadil na středovou síť a na fotografii už na ní zůstal sedět navždy. To je moment, který se sportovnímu fotografovi může opravdu povést jednou za život a pan Vojzola měl to obrovské štěstí a obrovský um tyhlety detaily zachytit. Jedinečnost okamžiku, ztvárnění momentu, jedinečné zážitky.“

Petr Soukup, Muzeum fotografie Jindřichův Hradec[29]

Kromě vysoké kvality záběrů samotných a schopností skvěle vypointovat napínavé snímky chválí i adjustaci a přípravu fotografií.

„Jako osobnost byl pan Vojzola velkým detailistou, a uměl detaily hledat i ve svých fotkách a skvěle je vypíchnout. Nepřekvapuje mě, že byl trochu pedant. Je to úzce spojené s tím, že byl zcela bezpochyby přísný i na své fotografie. Tehdy jsme nesmírně chválili i tisk a adjustaci. Přestože fotografie nebyly poprvé prezentovány tady u nás a určitě dostaly nějaký zásah UV zářením, zachovaly si skvěle svou barevnost, která je pro Vojzolu typická. Provedení bylo brilantní, profesionální a grandiózní. Ten, kdo fotografie adjustoval, si byl plně vědom jejich kvality a výjimečnosti.“

Petr Soukup, Muzeum fotografie v Jindřichově Hradci[30]

S největší pravděpodobností se o tisk a adjustaci zasloužil Jiří Křižka, majitel přerovského fotolabu Konica, který před lety Vojzolu přemluvil, aby se fotografii věnoval na volné noze.

29 SOUKUP, Petr, Dis. Osobní rozhovor, únor 2025.
30 SOUKUP, Petr, Dis. Osobní rozhovor, únor 2025.

Ladná Serena. Serena Williams, Roland Garros, 2008

Rozhovor: Petr Soukup

Vojzolovy fotografie dramaticky předčí dokumentační formu sportovní žurnalistiky

Se zástupcem ředitele Muzea fotografie v Jindřichově Hradci, panem Petrem Soukupem, Dis. jsme si povídali o Vojzolově výstavě, kterou muzeum uspořádalo v roce 2021.

O Jiřím Vojzolovi se ve fotografických kruzích nikdy mnoho nemluvilo. Co pro vás bylo impulsem uspořádat mu výstavu?
Sportovní fotografie je mi nesmírně blízká. Jsme sportovně založená rodina a fotografie pana Vojzoly se týkaly jak současných sportovců, tak i těch, kteří se narodili o dost dřív. Jeho sportovní fotografická kariéra pokrývala řadu let. V době, kdy se výstava u nás v Muzeu fotografie řešila, bylo muzeum ještě samostatným subjektem se statutem o. p. s. Myslím, že první zmínku jsem zaslechl od tehdejší paní ředitelky, doktorky Evy Florové, potažmo od emeritního ředitele, pana doktora Miroslava Paulíka už někdy koncem roku 2018. Výstava se původně měla odehrát v roce 2020, ale od 1. ledna 2020 proběhla organizační změna, kdy se muzeum jako samostatná organizace zrušila a pracoviště muzea byla začleněna do nově vzniklé příspěvkové organizace města. V tu dobu pozbyla paní doktorka Eva Florová funkci ředitelky a stala se vedoucí, pan Paulík, který výstavu domlouval už v další funkci nepokračoval a do pozice nové generální ředitelky byla obsazena paní doktorka Čechová. Výstavu jsme tehdy domlouvali v době organizačního zlomu, navíc v roce 2020 do příprav vběhla pandemie Covid19. Stejně jako ostatní výstavy byla i Vojzolova výstava dotčena těmito událostmi, a proto se výstava přesunula až na výstavní sezonu 2021.

Kdo pro výstavu vybíral fotografie?
Výběr fotografií učinila rodina, tedy jeho manželka Kamila Vojzolová a děti Jiří a Zuzana. Smlouvu jsme vyhotovili se všemi členy rodiny zvlášť, protože už tehdy měli autorská práva po panu Vojzolovi v rodině rozdělená. Pokud si dobře pamatuji, výstava k nám přišla adjustovaná a připravená, premiéru měla v Galerii města Přerova.

Byla výstava úspěšná?
V rámci jeho tvorby jsou sportovní fotografie nesmírně hodnotné. Jejich umělecká i technická kvalita je na velmi vysoké úrovni. Líbila se i veřejnosti, a proto jsme nakonec rodinu požádali o prodloužení výstavy. Mimo jiné i proto, že sportovní fotografie nejsou ve fotografické branži až tolik uznávány a prezentovány. Zpravidla bývají pořizovány pro nejrůznější periodický tisk, ať už v podobě tištěných nebo online magazínů. Podobný úspěch zaznamenala i výstava Barbory Reichové, kterou jsme v muzeu pořádali v roce 2024 spolu s Českým olympijským výborem. Snažíme se tady sportovní fotografii v nějakých intervalech neustále nabízet, ale přiznám se, že ne všichni fotografové, kteří se zabývají tvůrčí činností se zaměřují i na sport. Těch tolik není, a právě o to víc jsou výstavy sportovní fotografie jedinečné a oceňované.

Jaký je váš odborný pohled na Vojzolovy fotografie?
Drtivá většina, ne-li všechny jeho fotografie se vyznačují jeho uměleckým rukopisem, kdy fotografie je spíš hravá než dokumentační. Ať se podívám na kteroukoliv, kterou jsme vystavovali, každá nese nějaký tvůrčí rukopis Jiřího Vojzoly. Dramaticky předčí dokumentační formu, kterou mají sportovní fotky běžně plnit. Jedinečnost té výstavy spočívala i v tom, že žádná z fotografií nenesla rysy plnohodnotné dokumentační spor-

tovní fotografie, ale naopak většina z nich se vyznačovala tvůrčím přístupem k momentkám, které se dají zachytit na jediném z tisíců snímků. Je tady jedna z fotografií, která zaznamenává tenisový míček tak, jak se posadil na středovou síť a na fotografii už na ní zůstane sedět navždy. To je moment, který se sportovnímu fotografovi může opravdu povést jednou za život a pan Vojzola měl to obrovské štěstí a obrovský um tyhlety detaily zachytit. Jedinečnost okamžiku, ztvárnění momentu, jedinečné zážitky.

V jaké kvalitě k vám adjustované fotografie dorazily?
Jako osobnost byl pan Vojzola velkým detailistou a uměl detaily hledat i ve svých fotkách a skvěle je vypíchnout. Nepřekvapuje mě, že byl trochu pedant. Je to úzce spojené s tím, že byl zcela bezpochyby přísný i na své fotografie. Tehdy jsme nesmírně chválili i tisk a adjustaci. Přestože fotografie nebyly poprvé prezentovány tady u nás a určitě dostaly nějaký zásah UV zářením, zachovaly si skvěle svou barevnost, která je pro Vojzolu typická. Provedení bylo brilantní, profesionální a grandiózní. Ten, kdo fotografie adjustoval, si byl plně vědom jejich kvality a výjimečnosti.

Seznam výstav

10. 3. – 9. 4. 2009
Putovní výstava Sport Photo 2008

13. 11. 2009 – 24. 1. 2010
Muzeum Komenského Přerov, Světový sport objektivem Jiřího Vojzoly, galerie, věž, chodba

13. 3. – 11. 5. 2014
Galerie Konírna, Lipník nad Bečvou, Světový sport objektivem Jiřího Vojzoly v galerii Konírna

9. 1. – 9. 2. 2020
Galerie města Přerova, Jiří Vojzola 70

1. 4. – 3. 10. 2021
Muzeum fotografie a moderních obrazových médií Jindřichův Hradec, Sportovní fotografie Jiřího Vojzoly

Ocenění

- 2011 Ceny města Přerova: Medaile Jana Amose Komenského
- 2018 Cena hejtmana Olomouckého kraje: Celoživotní přínos v oblasti kultury in memoriam
- 2018 Ceny prezidenta Českého tenisového svazu: In memoriam Jiří Vojzola

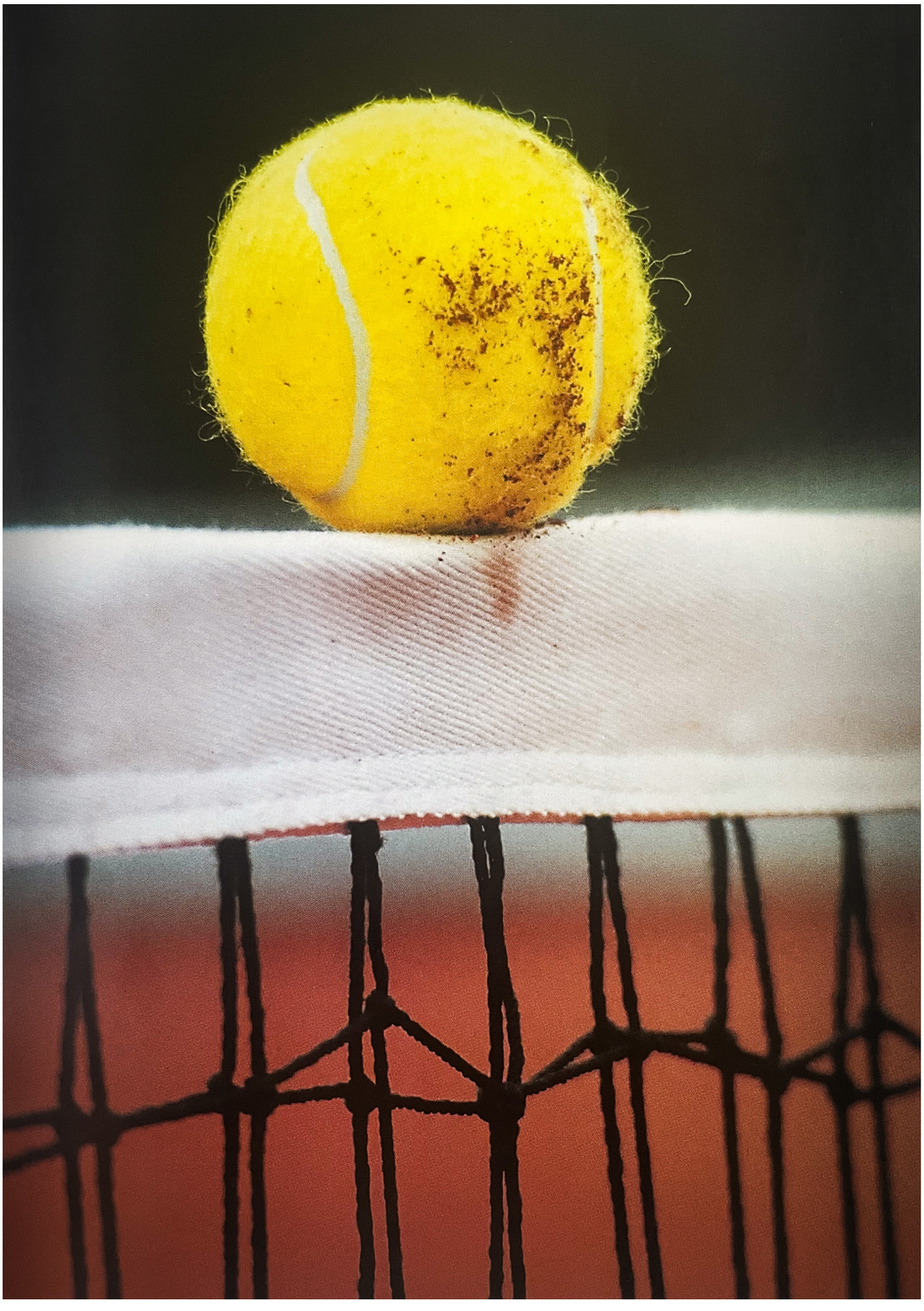

Prasátko. Fotografováno v roce 1995 filmovým fotoaparátem.

7. Vojzola v kontextu

Aktivně se sportovní fotografií Jiří Vojzola začal zabývat v 70. letech 20. století. Sportovní fotografie tehdy mohla být jen stěží doménou amatérských fotografů. Období 70. a 80. let 20. století v Československu bylo pro fotografickou profesi silně institucionalizované. Sportovní fotografie, jakožto součást mediální produkce, fungovala v rámci centrálně řízeného systému, který určoval, kdo může fotografovat, jaké vybavení má mít k dispozici, i jaké sportovní akce smí dokumentovat.

Sportovní fotografie v Československu

V Československu nebylo možné v 70. letech vykonávat fotografii jako svobodné povolání bez příslušnosti k některé ze schválených organizací. Oficiální cestou byla především redakční zaměstnání – většina sportovních fotografů byla zaměstnána ve státních médiích, jako byly deníky (Rudé právo, Mladá fronta), sportovní tisk (Stadión), tiskové agentury (ČTK), případně podniky jako Pressfoto. Tito zaměstnanci měli nárok na služební cesty, přidělení techniky, přístup ke sportovištím a propustky na velké sportovní akce.

Například redakce Stadiónu byla jedním z klíčových pracovišť sportovní fotografie – působili zde autoři jako Emil Fafek, Antonín Bahenský, Stanislav Tereba či Bohumil Novotný, kteří svým stylem a přístupem formovali vkus čtenářstva i obrazovou reprezentaci českého sportu.[31]

Vedle novinářských zaměstnanců existovala ještě skupina tzv. „výtvarných fotografů“, kteří byli organizováni v rámci Svazu českých výtvarných umělců (SČVU), konkrétně ve skupině výtvarné fotografie. Tato sekce sdružovala zejména volné umělce, kteří se věnovali inscenované, krajinářské nebo dokumentární fotografii, ale přístup ke sportovním událostem byl pro ně omezený.[32]

Fotograf, který nebyl nikde zaměstnán a nesplňoval podmínky pro členství v těchto organizacích, mohl pracovat pouze neoficiálně – v tzv. „šedé zóně“ – a jeho snímky se nedostávaly do médií. Fotografování tedy nebylo jen otázkou talentu nebo praxe, ale vyžadovalo institucionální zakotvení a politickou důvěru.

Fotografie měla v období normalizace vedle informační a estetické roviny také silně ideologickou funkci. Sport byl považován za důležitý nástroj propagace socialistického systému a sportovní snímky často sloužily k zobrazování zdraví, úspěchu a síly československého lidu. Úspěchy reprezentantů měly potvrzovat výjimečnost socialistické výchovy, zatímco porážky byly často marginalizovány nebo interpretovány jako důsledek „vnějších vlivů“.

Redakční výběr snímků byl podřízen schvalovacímu řízení, zejména v celostátních médiích. Důraz se kladl na zobrazování vítězů, masových akcí (např. Spartakiády), družstevního ducha a fyzické výkony, často až na hranici heroizace. Naopak konfliktní, negativní nebo nejednoznačné momenty byly z obrazového výběru záměrně vyřazovány. Fotografové se proto naučili pracovat v rámci mantinelů, ale ti nejlepší dokázali i v tomto prostředí vytvářet vizuálně silné a lidsky citlivé obrazy.

31 SCHÖPPEL, Jan. Časopis Stadión v letech 1970 - 1993. Bakalářská práce.
32 MIKEŠ, Jiří. Svaz českých výtvarných umělců v době normalizace. Magisterská diplomová práce.

Filmy, objektivy a vyvolávací chemie byly často nedostatkovým zbožím a jejich distribuce byla centralizovaná. Přístup k profesionální technice, jako byly zrcadlovky Nikon, Canon či Leica, byl možný jen výjimečně – a to přes Presscentrum, podnik zahraničního obchodu Polygrafia nebo přes státní směnu. Většina fotografů pracovala s přístroji československé výroby (např. Flexaret, Praktica, Pentacon), případně se staršími typy ze Západu, získanými neoficiální cestou.

Práci fotografů ztěžovala i absence akreditovaného přístupu na zahraniční sportovní události. Jen vybraní fotografové (často s dlouhou kariérou a prověřením) měli možnost vycestovat na olympiády, MS v hokeji či fotbale. Mladí nebo začínající autoři měli šanci jen výjimečně – často jako asistenti nebo technická podpora.

Jiří Vojzola v začátcích nebyl výjimkou. Svou kariéru začínal se starými fotoaparáty po rodičích, ve výbavě měl i regionální Flexaret. Fotil amatérsky a spíš než oficiálním fotografem tenisových událostí byl fotografem týmů a rodin hráčů, kteří Přerov navštívili. Na jejich pozvání směl také vycestovat na první zahraniční turnaj ATP do Rakouska. Se třemi barevnými filmy Kodak z Tuzexu a východoněmeckými filmy Orwo. Zaměstnán však byl jako učitel Obchodní akademie. Fotografování bylo až do převratu pouze koníčkem.

Estetika sportovní fotografie v československu

Sportovní fotografie v době normalizace představovala výrazný vizuální žánr, který sice operoval v mantinelech ideologické kontroly a institucionálních pravidel, ale přesto si dokázal vybudovat specifický styl, kombinující dokumentární přesnost, estetickou vyváženost a často i silnou emocionalitu. Zatímco režim sportovní obraz využíval k budování optimistického obrazu socialismu, talentovaní fotografové v tomto prostoru vytvářeli jedinečná díla, jež dnes patří k vizuálním pamětem českého sportu.

Mezi ikonické momenty této éry se zařadila řada snímků, z nichž některé získaly prestižní zahraniční ocenění. Stanislav Tereba, působící ve Večerní Praze, vytvořil už v roce 1959 snímek „Radost v dešti“, zachycující spontánní euforii brankáře Miroslava Čtvrtníčka. Tento záběr, oceněný první cenou World Press Photo, se stal etalonem české sportovní momentky – kombinací pohybu, výrazu a atmosférických podmínek. Tereba pokračoval i v následujících desetiletích a ovlivnil celou generaci mladších autorů. Dalším výrazným jménem byl Emil Fafek, dlouholetý fotograf sportovního časopisu Stadión. Jeho snímky z atletiky – například zlatý skok Jiřiny Ptáčníkové nebo okamžik dopadu štafetového běžce – vynikaly kompoziční čistotou, zachycením akce v kulminačním bodě a schopností ukázat nejen výkon, ale i vypětí a koncentraci. Fafek byl oceněn na World Press Photo v roce 1965 a jeho práce formovala podobu sportovní fotografie v tisku po dvě dekády.

Václav Jirsa, pracující pro ČTK, vytvořil řadu ikonických snímků ze zimních sportů – například dramatické záběry srážky v cílové rovince běhu na lyžích nebo portréty ledních hokejistů v okamžiku prohry. Jeho práce byla oceněna v roce 1973, a patří k příkladům stylu, který místo triumfu ukazuje napětí, únavu a často i skryté drama sportovního výkonu.

Zcela odlišný rukopis měl Miroslav Martinovský, jehož syrový styl přinesl ocenění WPP v roce 1975. Martinovský neidealizoval, ale ukazoval sport jako místo bolesti a zápasu – svalové křeče, krev, zranění, pád. Jeho estetika byla blízká humanistickému

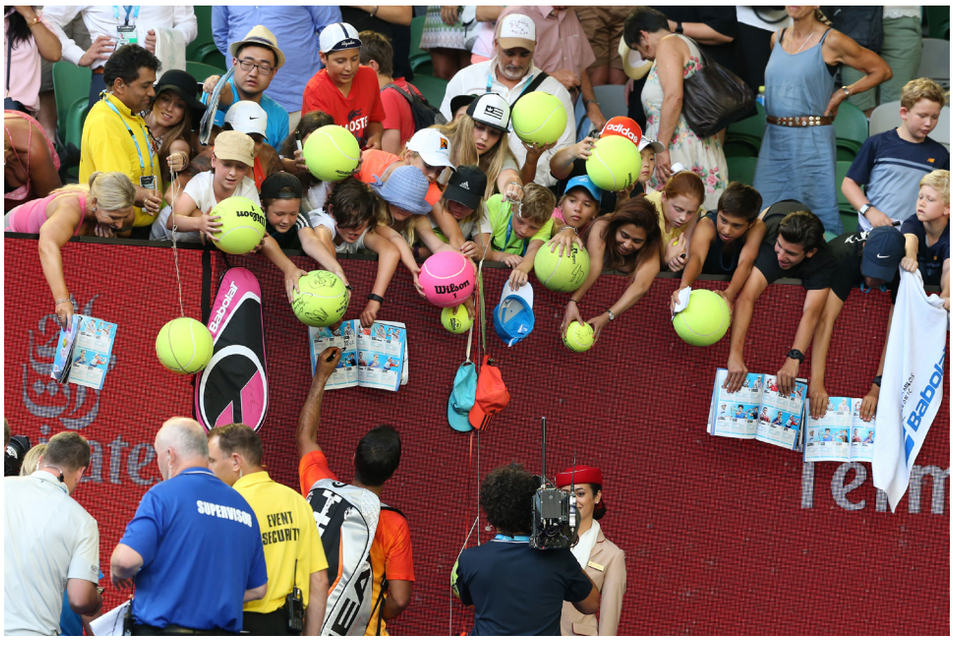

Australian Open, Melbourne, 2016

Golf Resort Olomouc, 2012

dokumentu a často přesahovala čistě sportovní žánr. Podobně jako o něco později Zdeněk Lhoták, který v roce 1986 získal ocenění WPP za snímek z veslařských závodů, vynikající rytmizací obrazu a vnímáním sportu jako geometrie lidského pohybu.

Do této linie patří i fotografie Jaroslava Skály pro Stadión, zachycující gymnastky v letu během Spartakiády. Jeho obrazová práce s masovými těly, choreografií a světlem vytvořila novou estetiku kolektivního těla – v duchu režimu, ale zároveň s poetickým rozměrem. Stejně tak Antonín Bahenský vytvořil sérii snímků ze zimních olympiád a fotbalových šampionátů, v nichž kombinoval přesnost s výrazovou silou tváře sportovce.

Fotografie Herberta Slavíka, který začínal na konci 80. let, ukazuje posun k emocionálnějšímu výrazu – zachycuje slzy po vítězství i momenty napětí před výstřelem. Jeho vizuální jazyk se stal přechodem mezi estetikou institucionalizovanou a estetikou individualizovanou – čemuž se otevřel prostor zejména po roce 1989.

Na pomyslném pomezí sportu a dokumentu působil Vilém Heckel, který sice nebyl typickým sportovním fotoreportérem, ale jeho snímky horolezců a expedic přinesly do české fotografie zcela jiný druh estetiky: monumentálnost, klid a vnímání člověka v krajině jako překonávajícího hrdinu. Jeho tragická smrt v roce 1970 v Peru přerušila jednu z nejoriginálnějších fotografických kariér československé historie.

Pavel Vácha přinesl humanistický rozměr sportovní fotografie – ve svých reportážích z tělovýchovných akcí a Spartakiád se více než na výkon soustředil na těla, gesta a choreografii. Jeho snímky spojují masové a osobní, ideologické a poetické.

Jaroslav Skála, redakční fotograf Stadiónu, se specializoval na gymnastiku a kolektivní sporty. Jeho snímky gymnastických sestav a skupinových formací se vyznačují kompoziční kázní, soustředěním na geometrii a rytmus. Podobný rukopis měl i Vojtěch Písařík, který se zaměřoval na cyklistiku a veslování – tedy sporty, kde dominují linie, opakování pohybu a síla ve strukturách.

Emil Pardubský, známý především z prostředí automobilového sportu, byl mistrem dramatických snímků z rally a závodních okruhů. Využíval extrémní úhly a pohybové rozostření, aby vyjádřil rychlost a nebezpečí. Patřil k průkopníkům dynamického stylu, který se později prosadil i v porevolučním období.[33]

Stadión a Československý sport byly mimochodem i domácí redakcí Jiřího Pekárka nebo Jiřího Koliše. Na regionální úrovni pak působili například Karel Novák nebo Bohumil Novotný, jejichž práce sice nebyla určena pro mezinárodní ocenění, ale tvořila páteř každodenního vizuálního sportovního zpravodajství.[34]

Všechny tyto autory spojovalo členství v profesních organizacích jako Svaz výtvarných umělců, resp. Tvůrčí svaz novinářů, bez jejichž doporučení nebylo možné působit jako profesionální fotograf. Pracovali často pro státní redakce (ČTK, Stadión, deníky), jejich přístup byl formálně vyspělý a esteticky ukotvený, a přesto si v rámci daného prostoru dokázali vybojovat osobní styl. Estetika sportovní fotografie 70.–80. let v Československu tak oscilovala mezi oficiálním obrazem režimu a osobním obrazem jednotlivce. Díky těmto autorům mohla být československá sportovní fotografie nejen nástrojem propagandy, ale i samostatnou uměleckou disciplínou.

33 MRÁZKOVÁ, Daniela; REMEŠ, Vladimír. Cesty československé fotografie.
34 NOVÁK, Karel a VACEK, Patrik, POSPĚCH, Tomáš (ed.). Karel Novák: malíř sportu.

Nová témata a výzvy po roce 1989

Po roce 1989, kdy Československo prošlo hlubokými politickými a společenskými změnami, se sportovní fotografie ocitla na prahu nové éry. S pádem komunistického režimu a otevřením hranic přišlo nejen uvolnění politických a kulturních tlaků, ale i dramatické proměny ve způsobu, jakým byla sportovní fotografie koncipována, distribuována a konzumována. Fotografové, kteří za totality působili v rámci rigidního mediálního a ideologického rámce, nyní čelili novým výzvám spojeným s novými technologiemi, svobodným trhem a změnami v přístupu k vizuální komunikaci.

Přechod na digitální fotografii a nové technologické standardy byl jedním z největších zlomů pro českou sportovní fotografii po roce 1989. Zatímco analogové fotoaparáty jako Nikon F2 nebo Leica M, které byly běžně používány v 80. letech, ustoupily novým digitálním fotoaparátům, jejichž schopnosti dramaticky změnily pracovní procesy fotografů. Vznik digitálních snímků umožnil nejen okamžitý přenos fotek do redakcí a agentur, ale i jejich rychlejší editaci a archivaci.

„S prvním digitálním fotoaparátem v roce 2002 jsem odjížděl s dvěma kartami, které měly 256 megabajtů. To je směšné. Každá příležitost ale dělá nějakou příležitost. Člověk musí být trpělivý, snaživý, hodně dělat a mít trochu štěstíčka.“

Jiří Vojzola v rozhovoru s Marií Retkovou pro Dopoledne s Dvojkou[35]

Po roce 1989 se sport stal nejen důležitým fenoménem pro veřejnost, ale i obchodním artiklem. Privátní televize, sportovní agentury a komerční sponzoring přinesly nové výzvy pro sportovní fotografy. S ohledem na silnou komercionalizaci sportu bylo třeba změnit nejen přístup k fotografiím, ale i jejich distribuci. Zatímco za totality byly snímky většinou určeny pro socialistická média a zpravodajské agentury, po roce 1989 vznikaly i nové komerční fotobanky a tiskové agentury, které prodávaly fotografie sportovních událostí široké veřejnosti a firemním klientům.

Nový přístup byl založen na snaze ukázat sportovce nejen jako součást výkonnostního stroje, ale i jako lidskou bytost s emocemi, slabostmi, krizemi a triumfy. Vznikaly tak fotografie, které častěji přinášely intimní pohledy na sportovní výkon, zranění, únavu nebo vnitřní boj sportovce. Tento přístup odrážel změny v celkové kultuře sportu, kde do popředí vystoupily individuální příběhy a osobnosti sportovců.

V této době se začaly prosazovat nové generace fotografů, kteří již pracovali s moderními technologiemi i s komerčním trhem sportovní fotografie. Mezi prvními Markéta Navrátilová, známá především svými snímky sportovkyň a sportovců, proslula svým citem pro detail a schopností zachytit momenty, které nebyly jen o výkonu, ale také o vztazích mezi sportovci a jejich týmy. Michal Novotný, který přinesl expresivní styl zaměřený na pohyb a emoce, Jiří Křenek s fotoreportážemi méně komerčních sportů. Roman Vondrouš, který patří k těm, kteří dokázali propojit technickou dokonalost s emocionální hloubkou. Vondroušovy snímky se vyznačují silným vizuálním jazykem, který si zachoval dynamiku a napětí z doby analogové fotografie, ale zároveň se otevíral novým možnostem, jak sport ukázat z osobnější perspektivy. Z nejmladší generace

35 RETKOVÁ, Marie. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf.

Andy Murray, Australian Open, Melbourne, 2016

Zheng Saisai, Australian Open, Melbourne, 2016

fotografů pak Barbora Reichová působící v deníku Sport, jejíž fotografie zachycují hlavně lidskost sportu i jeho zákulisí. Svými kreativními záběry cyklistiky, biatlonu a řady dalších sportů je znám Petr Slavík, své místo mezi nimi má ale i Lukáš Bíba, Petr David Josek nebo Pavel Lebeda, Martin Divíšek, Filip Singer, Jaroslav Svoboda.[36]

Jiří Vojzola dokázal novou dobu i technologie využít k tomu, aby si splnil svůj dětský sen. Opustil zaměstnání pedagoga a naplno se vrhnul do světa největších sportovních událostí. Na světových kurtech se potkával s Jiřím Pekárkem, Herbertem Slavíkem a později i Martinem Sidorjákem nebo Barborou Reichovou. Jak sám popisoval v několika rozhovorech, mezi fotografy na světových kurtech nepanovala řevnivost. Nejen mezi krajany ale i s ostatními světovými fotografy byli zvyklí si na rozpálených kurtech vzájemně pomáhat – přinést ostatním vodu, pohlídat techniku, půjčit objektiv nebo kartu. Mezi světovými jmény fotografických kolegů, se kterými se Vojzola po roce 1989 potkával na světových turnajích, patří Clive Brunskill z Velké Británie, který působil jako fotograf Getty Images, Corinne Dobreuil z Francie, Ella Ling z Velké Británie nebo Paul Zimmer, oficiální fotograf ATP. [37]

Jiří Vojzola je v české fotografii postavou, která, ačkoliv se věnovala sportovní fotografii na vysoké úrovni, zůstala ve srovnání s některými jinými fotografy méně známá v širších odborných kruzích. Ačkoli jeho práce byly výrazně přítomny na významných sportovních akcích (např. Mistrovství světa v hokeji, NHL, finále Golden League, Zlatá tretra), jeho jméno se spíše zapsalo v kontextu fotografování pro konkrétní agentury a sportovní média než jako osobnost uznávaná v širší fotografické komunitě.

Jeho přítomnost na poli české sportovní fotografie byla nepochybně důležitá, zejména pro reprezentaci sportů jako hokej, atletika a fotbal, kde dokázal zachytit okamžiky napětí a emoce, které jsou vlastní těmto disciplínám. Vojzola měl příležitost dokumentovat úspěchy českých sportovců, ale jeho tvorba nebyla tolik v popředí diskuzí o české fotografii, které se často soustředily na jiné, více etablované postavy.
Vojzola byl odborníky vnímán jako kvalitní fotograf sportovních momentů, jehož práce se především soustředila na komerční stránku sportovní fotografie, ale jeho jméno se nikdy neprosadilo v širším kulturním povědomí, což je často případ mnoha sportovních fotografů, kteří se profilují v oblasti více technické a reportážní než umělecké.

36 KŘEČEK, Jan. Sport v českých médiích: reflexe proměn sportovní žurnalistiky.
37 RENNERT, Rick. US Open: 50 Years of Championship Tennis.

8. Vojzola odchází

Životní tempo Jiřího Vojzoly bylo rychlé. Málokdy odpočíval, volné chvíle vyplňoval cestováním nebo fotografováním. Neexistoval týden, kdy by neměl naplánovaný některý z turnajů nebo cest. Nečekaný odchod vitálního a činorodého fotografa překvapil nejen rodinu, ale také všechny přátele a kolegy nepřipravené.

V horkém létě 2018 se Jiřímu udělalo špatně a poprosil svou ženu Kamilu, aby mu změřila tlak. Po poradě s rodinným lékařem Jiřího obratem vyzvedla sanitka, jemu se ale do nemocnice nechtělo. Další den přece měla hrát Kometa v Olomouci a Vojzola měl fotit. A jeho syn slavil čtyřicátiny. Na reverz tedy Jiřího pustili domů pod dohledem kardiologžky a pod podmínkou, že v pondělí nastoupí do Fakultní nemocnice Olomouc na implantaci kardiostimulátoru. Mělo jít o rutinní operaci, jakých se dělá několik denně. Jiří pak zbytek víkendu prochodil po zahradě, jako by se loučil s domem, kde se narodil a vyrostl. Na piánu v obývacím pokoji dodnes stojí společná rodinná fotografie, kterou na oslavě synových narozenin Jiří pořídil.

V pondělí ráno vyrazili Vojzolovi do nemocnice v dobré náladě. V nemocnici však zjistili, že na plánovanou operaci lékaři Jiřího neobjednali. Jeho srdce nápor nasbíraný v posledních dnech nezvládlo a zemřel přímo v nemocnici.

Přerov tak přišel o člověka, který se svou prací výrazně zapsal do historie města. Jako fotograf měl možnost dokumentovat nejen regionální sportovní události, ale také významné okamžiky, které souvisejí s hokejem a dalšími sporty, jež jsou v Přerově tradičně oblíbené. Jeho snímky zachycovaly nejen sportovní výkon, ale i atmosféru městských akcí, které byly pro místní komunitu důležité. Přerov tímto ztratil jednoho z fotografů, kteří pomáhali mapovat sportovní identitu města a přispívali k vizuální paměti sportovní fotografie v Česku i ve světě.

Jiří Vojzola na Australian Open

Serena Williams, Roland Garros, Paříž, 2007

Závěr

Jiří Vojzola nebyl fotografem, který pouze „zachycoval sport“. Byl tvůrcem obrazů, které sport prožívaly. Měl dar zachytit nejen pohyb, ale i napětí, soustředění, vyčerpání, radost i ticho, které předchází bouři výbuchu emocí. Díky jeho snímkům nevidíme jen vítěze a poražené, ale především lidské příběhy skryté za výsledky. V jeho fotografii byl přítomen respekt k tématu, dokonalá znalost prostředí a především vášeň, která nevyhasla po desítky let.

Vojzolova profesní cesta nebyla přímočará. Nezačínal jako profesionál, ale jako nadšenec. Jako někdo, kdo měl rád sport natolik, že mu zasvětil každou volnou chvíli. A právě díky této opravdovosti, neústupné pracovitosti a víře ve smysl vizuálního vyprávění se nakonec dostal tam, kam se mnozí nedostanou ani s ideálními podmínkami. Jeho přechod z pedagogické profese do světa profesionální fotografie ve zralém věku je důkazem, že odvaha jít za svou vášní má smysl v každé životní etapě.

Za svůj život stihl nafotit stovky sportovních i kulturních událostí doma i ve světě, od nejprestižnějších tenisových turnajů a NHL až po školní zápasy a festivaly v rodném Přerově. Ať už byl kdekoli, zachovával si stejnou míru pokory, zaujetí a lidskosti. Jeho fotografie tak nejsou jen dokumentem, ale také svědectvím o charakteru člověka, který stál za objektivem.

V kontextu české sportovní fotografie, která se po většinu 20. století formovala na pomezí dokumentu a propagandy, představuje Jiří Vojzola osobnost tvořící v době přechodu do nového, svobodnějšího vizuálního jazyka. Na rozdíl od ikon poválečné éry, jako byl Stanislav Tereba nebo Jaroslav Skála, kteří pracovali převážně pro státní tiskové agentury, se Vojzola vydal cestou nezávislého fotografa. Po roce 1989 dokázal využít nové příležitosti, otevřít se mezinárodní scéně a přitom zůstat věrný českému prostředí. Jeho schopnost přejít od amatérské spolupráce s časopisy k profesionálním zakázkám pro světové značky jako Nike či NHL, z něj činí jednoho z mála českých fotografů své doby, kterým se podařilo prorazit i v globálním měřítku.

Ačkoli jeho práce zahrnuje tisíce snímků a pokrývá celou řadu událostí od lokálních po světové, Jiří Vojzola zůstával dosud v pozadí odborného zájmu. Vyjma několika článků a zmínek v médiích nebyla jeho fotografická tvorba systematicky zpracována ani publikována. Tato bakalářská práce je tak vůbec první, která se jeho dílu věnuje souhrnně – nejen z pohledu rozsahu a kvality, ale i s důrazem na jeho osobní přístup k fotografii jako životnímu postoji.

Vojzolovy snímky dokazují, že obraz může nést emoci silněji než slova. Zůstává po něm vizuální dědictví, které si zaslouží pozornost – nejen jako součást historie české sportovní fotografie, ale i jako inspirace pro každého, kdo hledá příběh ukrytý v jediné vteřině.

Literatura a zdroje

BALAJKA, Petr. Encyklopedie českých a slovenských fotografů. Praha: Asco, 1993. ISBN 80-7046-018-0.

BIRGUS, Vladimír a MLČOCH, Jan. Česká fotografie 20. století. Praha: KANT, 2010. ISBN 978-80-7437-026-7.

BIRGUS, Vladimír a SCHEUFLER, Pavel. Česká fotografie v datech 1839–2019. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-0535-9.

CÍN, Martin. Zemřel sportovní fotograf Jiří Vojzola. Přerovská internetová televize [online]. 2. října 2018 [cit. 21. května 2025]. Dostupné z: https://pitv.cz/2018/10/zemrel-sportovni-fotograf-jiri-vojzola/

ČERNÝ, Ota. Brankám bylo padesát, aneb, Díky táto: Kladno, Praha a okolí 1969–2006. Praha: Česká televize (Edice České televize), 2007. 171 stran. ISBN 978-80-85005-81-3.

DOLEŽALOVÁ, Magdaléna. Fotožurnalismus v digitálním věku. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2015. ISBN 978-80-87959-07-0.

Galerie města Přerova právě teď výstavou připomíná nedožité jubileum Jiřího Vojzoly. Zpravodaj Městské knihovny Přerov. 2020, roč. 2020, č. 1, s. 1.

HIMMLER, Mgr. Radim. Světový sport objektivem Jiřího Vojzoly: Galerie Muzea Komenského v Přerově 13. 11. 2009 – 24. 1. 2010. Přerovské listy. 2009, roč. 2009, č. 11.

HOPKINSON, Amanda (ed.). Contemporary photographers. 3rd ed. Contemporary art series. Detroit: St. James Press, c1995. ISBN 1-55862-190-3.

JELÍNEK, Marian a HŮRKOVÁ, Markéta. Strach je přítel vítězů. Plzeň: Starý most, 2011. ISBN 978-80-87338-10-0.

KLEIN, Dušan. Přerovský fotograf hvězd Jiří Vojzola: Musí vás to bavit, jinak je to vidět. Online. Deník.cz. 2015, roč. 2015, č. 1, s. 1. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/prerovsky-fotograf-hvezd-jiri-vojzola-musi-vas-to-bavit-jinak-je-to-videt-20150309.html. [cit. 2024-12-07].

KLEIN, Dušan. Snímek Jiřího Vojzoly se dostal až na Expo 2015 do Milána. Online. Deník.cz. 2015, roč. 2015, s. 1. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/snimek-jiriho-vojzoly-se-dostal-az-na-expo-2015-do-milana-20150518.html. [cit. 2025-05-16].

KLÍMA, Miloš. Historik na spoušti. Tip Konto. 2009, roč. 2009, č. 1, s. 3.
KOŘÍNEK, Jiří. Přerov udělil dvě Ceny města. Český rozhlas Olomouc [online]. 28. října 2011 [cit. 21. května 2025]. Dostupné z: https://olomouc.rozhlas.cz/prerov-udelil-dve-ceny-mesta-6408735.

KOLÁŘ, Petr. Jan Kodeš – Tenis byl můj život. Praha: EV public relations, 2006. 1.

vydání, 799 stran, vázaná. ISBN 80-239-8213-3,

KREUZ, František. Kam vkročil špičkový sport, byl i Jiří Vojzola. Tenis. 2018, roč. 29., č. 11, s. 1.

KŘEČEK, Jan. Sport v českých médiích: reflexe proměn sportovní žurnalistiky. Praha: Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-4694-2.

LEITZ : Leica I Mod A (Anastigmat). Online. Colectiblend.com. 2024. Dostupné z: https://collectiblend.com/. [cit. 2024-11-30].

LHOTÁK, Zdeněk, POSPĚCH, Tomáš (ed.). Zdeněk Lhoták: spartakiáda. Přeložil Stephan von POHL. Praha: PositiF, [2020]. ISBN 978-80-87407-31-8.

MEOPTA, S. R. O. Historie v kostce. Online. MEOPTA.COM. Meopta.com. 2015. Dostupné z: https://www.meopta.com/cz/historie-v-kostce/. [cit. 2025-05-16].

MIKEŠ, Jiří. Svaz českých výtvarných umělců v době normalizace. Magisterská diplomová práce. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, 2013.

MRÁZKOVÁ, Daniela. Czech Press Photo: 15 let = 15 years. Praha: Czech Photo, 2009. ISBN 978-80-254-5568-5.

MRÁZKOVÁ, Daniela a REMEŠ, Vladimír. Cesty československé fotografie: Vyprávění o historii čs. fotografie prostřednictvím životních a tvůrčích osudů vybraných osobností a mezních vývojových okamžiků. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN 80-204-0015-X.

NOVÁK, Karel a VACEK, Patrik, POSPĚCH, Tomáš (ed.). Karel Novák: malíř sportu. Praha: PositiF, 2022. ISBN 978-80-87407-39-4.

OLYMPIJSKÝ TÝM. Zahájení výstavy Sport Foto 2008. Online. OLYMPIJSKÝ TÝM. Olympijskytym.cz. 2008. Dostupné z: https://www.olympijskytym.cz/article/zahajeni-vystavy-sport-foto-2008-olomouc. [cit. 2025-05-16].

POHL, Olga von. 100kamžiků: fotografie České tiskové kanceláře = photographs from the Czech News Agency. Přeložil Milan KAPLAN. Praha: Česká tisková kancelář, 2018. ISBN 978-80-270-3650-9.

POKORNÝ, Tomáš. Zemřel světový fotograf Jiří Vojzola (†68). Serenu nepráskl, když švindlovala. iSport.cz [online]. 2. října 2018 [cit. 21. května 2025]. Dostupné z: https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/346470/zemrel-svetovy-fotograf-jiri-vojzola-68-serenu-nepraskl-kdyz-svindlovala.html

POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ, Petra. Zemřel uznávaný sportovní fotograf Jiří Vojzola. Přerovský deník [online]. 1. října 2018 [cit. 21. května 2025]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/zemrel-uznavany-sportovni-fotograf-jiri-vojzola-20181001.html

POSPĚCH, Tomáš (ed.). Česká fotografie 1938–2000 v recenzích, textech, dokumentech. Hranice: Dost, 2010. ISBN 978-80-87407-01-1.

POSPĚCH, Tomáš. Myslet fotografii: česká fotografie 1938–2000. Praha: Positif, 2014. ISBN 978-80-87407-05-9.

RENNERT, Rick. US Open: 50 Years of Championship Tennis. Abbrams, 2018. ISBN 978-1419732188.

RETKOVÁ, Marie. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf. In: Dopoledne s Dvojkou [rozhlasový pořad]. Rozhlas, Český rozhlas Dvojka, 14. června 2011, 11:05. Dostupné z: https://prehravac.rozhlas.cz/audio/2362984

ROHÁČKOVÁ, Leona. Fotograf sportovní náhody, profesionálních detailů a krásy, to je Jiří Vojzola. Novinky.cz [online]. 30. října 2011 [cit. 21. května 2025]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/clanek/vase-zpravy-fotograf-sportovni-nahody-profesionalnich-detailu-a-krasy-to-je-jiri-vojzola-40131444

ROHÁČKOVÁ, Leona. Světový sport očima Jiřího Vojzoly: Vernisáž přilákala stovky občanů. Týdeník Přerovska. 2009, roč. 2009, s. 1.

SCHIRATO, Tony a Susan YELL. Understanding sports culture. Londýn: Sage Publications, 2007. ISBN 978-1-4129-2114-6.

SCHÖPPEL, Jan. Časopis Stadión v letech 1970 - 1993. Bakalářská práce. Praha: UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD Institut komunikačních studií a ţurnalistiky Katedra mediálních studií, 2010.

SOKOL V PŘEROVĚ PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE DO ROKU 1948. Magisterská diplomová práce. Olomouc: UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI FILOZOFICKÁ FAKULTA Katedra historie, 2017.
TENIS PŘEROV. O klubu. Online. Tenisový klub Přerov. 2011. Dostupné z: https://tenisprerov.cz/o-klubu/. [cit. 2025-05-16].

VOJNAROVÁ, Dita. Nadala jsem poprvé viděl jako teenagera, když házel z okna hotelu jogurty, vzpomíná fotograf Vojzola. Online. Český rozhlas Olomouc. 2018, roč. 2018, s. 1. Dostupné z: https://olomouc.rozhlas.cz/nadala-jsem-poprve-videl-jako-teenagera-kdyz-hazel-z-okna-hotelu-jogurty-7614631. [cit. 2024-11-30].

VOJNAROVÁ, Dita. Větrník / Host ve studiu – Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf, nositel ceny J. A. Komenského. In: Větrník – Host ve studiu [rozhlasový pořad]. Rozhlas, Český rozhlas Olomouc, 5. ledna 2012, 12:05. Dostupné z: https://prehravac.rozhlas.cz/audio/2524432

VOJZOLA, Jiří: Historie přerovského pivovaru po znárodnění (se zvláštním zřetelem k sociálním poměrům), Olomouc, 1985. 1–102

VOJZOLA, Jiří. Světový sport objektivem Jiřího Vojzoly: [katalog výstavy fotografií konané 13.11.2009 – 24.1.2010 v Galerii přerovského zámku]. Přerov: Muzeum Komenského v Přerově, 2009. ISBN 978-80-87190-06-7.

VRBA, Zdeněk. Jiří Vojzola – sportovní reportážní fotograf, nositel ceny J. A. Komenského. In: Noční proud [rozhlasový pořad]. Rozhlas, Český rozhlas Rádio Praha, 23. listopadu 2009, 12:00. Dostupné z: https://prehravac.rozhlas.cz/audio/1042104

PETŘÍČEK, Miroslav. Myšlení obrazem. Praha: Herrmann & synové, 2009. ISBN 978-80-87054-18-8.

POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ, Petra. V Přerově ožila tvorba Jiřího Vojzoly, k vidění jsou světové sportovní fotografie. Přerovský deník [online]. 10. ledna 2020 [cit. 21. května 2025]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/v-prerove-ozila-tvorba-jiriho-vojzoly-k-videni-jsou-paradni-sportovni-fotky-20200110.html

Jmenný rejstřík

Agassi, André – 30
Andrevov, Igor – 30
Bahenský, Antonín – 60, 63
Balajka, Petr – 70
Berdych, Tomáš – 30
Birgus, Vladimír – 70
Bíba, Lukáš – 66
Brunskill, Clive – 66
Cibulec, Tomáš – 32
Cibulková, Dominika – 49
Čep, Jan – 43
Černošek, Miroslav – 32
Čtvrtníček, Miroslav – 61
Divíšek, Martin – 66
Djokovič, Novak – 30
Dobreuil, Corinne – 66
Einhorn, Erich – 21
Erat, Martin – 36
Fafek, Emil – 60
Franc, Roman – 21
Galová, Lada – 49
Graf, Steffi – 30
Hanzelka, Jiří – 21
Heckel, Vilém – 66
Himmler, Radim – 48, 49, 50
Hlobil, Emil – 22
Hlobilová, Marie – 20
Jágr, Jaroslav – 34
Jirsa, Václav – 61
Josek, Petr, David – 66
Janda, Dalibor – 15
Južný, Michail – 30
Kaplan, Milan – 71
Klíma, Miloš – 17, 29, 42, 70
Kolář, Petr – 70
Koliš, Jiří – 63
Koutský, Karel – 21
Kreuz, František – 40, 71
Křeček, Jan – 61, 66
Kuščynskij, Taras – 21
Kvitová, Petra – 30
Lebeda, Pavel – 66
Lhoták, Zdeněk – 63, 71
Ling, Ella – 66
Martinovský, Miroslav – 61
Mlčoch, Jan – 70
Mrázková, Daniela – 63, 71
Mrkvičková., Jarmila – 13
Nadal, Rafael – 28, 30, 50, 72
Navrátilová, Markéta – 64
Neuls, Rudolf –43
Novák, Karel – 63
Novotný, Bohumil – 60, 63
Novotný, Michal – 64
Nový, Pavel – 48
Pardubský, Emil – 63
Pekárek, Jiří – 63
Plekanec, Tomáš – 35
Pohl, Olga von – 71
Pospěch, Tomáš – 34, 71, 72
Ptáčníková, Jiřina – 61
Reichová, Barbora – 66
Remeš, Vladimír – 63, 71
Rennert, Rick – 66, 71
Retková, Marie – 26, 29, 38, 48, 53, 64, 72
Roháčková, Leona – 72
Safin, Marat – 30
Singer, Filip – 66
Skála, Jaroslav – 63, 69
Sláma, Vojtěch – 21
Skřeček, Karel – 17, 24
Slavík, Herbert – 63
Slavík, Petr – 66
Svoboda, Jaroslav – 66
Šácha, Ján – 49
Sudek, Josef – 21
Tereba, Stanislav – 60, 61, 69
Tusrunovov, Dmitrij – 30
Vacek, Patrik – 63, 71
Vácha, Pavel – 63
Vojnarová, Dita – 15, 35, 71
Vojzolová, Kamila – 13, 20, 22
Vojzola, Vladislav – 13
Vondráčková, Lucie – 35
Vondrouš, Roman – 64
Williams. Serena – 30
Williams, Venus – 30
Zikmund, Miroslav – 21
Zimmer, Paul – 66

Mgr. Lenka Vaculínová
Bakalářská práce

Jiří Vojzola
sportovní fotograf

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko–přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotgrafie

Vedoucí práce: MgA. Roman Vondrouš, PhD.
Oponent: MgA. Roman Franc
Korektura: Mgr. Tamara Kafková
Tisk: Vydavatelství Univerzity Palackého, Biskupské náměstí 1

2025

